

Jaarverslag 2005-2008

Inhoudsopgave	blz.
I Voorwoord	2.
II Algemeen	3.
Profiel	3.
Werkgebied	3.
Organogram	3.
Personeel	4.
Personeelsmutaties	5.
Overlegstructuren	5.
III Investeringsen	8.
IV Patiëntenzorg	9.
Algemeen	9.
Histologie	12.
Cytologie	14.
Obducties	20.
Immunohistochemie	22.
V Kwaliteitsindicatoren	23.
VI Lidmaatschappen	29.
VII Nascholing	30.
VIII Kwaliteit	35.
CCKL	35.
Interne Audits	35.
SKKP	35.
IX Wetenschappelijke activiteiten	38.

I VOORWOORD

Dit is het vijf en veertigste jaarverslag van het PAL: Laboratorium voor Pathologie.

De afgelopen jaren was er weer sprake van een toenemende productie. De personeelsbezetting bleek niet genoeg om de stijging en de toename van de complexiteit van de onderzoeken op te vangen. Derhalve werd overgegaan tot uitbreiding van het aantal FTE's. Ondanks een toenemend tekort aan analisten en pathologen zijn we er toch in geslaagd de vacatures grotendeels in te vullen.

Het kwaliteitsbeleid is ook in deze verslagjaren weer een groot punt van aandacht geweest. Ook hiervoor heeft een ieder zich ingezet en werd de aanloop naar accreditatie geïntensiveerd.

De doorlooptijden blijven een constant punt van aandacht. Met name door het ontstaan van de zogenaamde zorgstraten wordt ook hieraan steeds hogere eisen gesteld.

2008 heeft vooral in het teken gestaan van de huisvesting. Er vond een interne verbouwing plaats. Dit naar aanleiding van de aanbevelingen van de visitatie NVVP en de opleidingsvisitatie. Ook de toename van het aantal werkzame FTE's heeft hierin een rol gespeeld. Daarnaast werd ook doorgedaan met nieuwbouw plannen. Omdat het Albert Schweitzer ziekenhuis voornemens is in 2012 de huidige locatie Amstelwijk te verlaten heeft adviesbureau NPC geadviseerd over 3 beoogde locaties. Eind 2008 is het advies opgepakt om met een aantal andere partijen de mogelijkheden om gezamenlijke huisvesting te realiseren op de gezondheidsboulevard op locatie Dordwijk te verkennen, daadwerkelijk in gang gezet.

Doordat het aantal personeelsleden is toegenomen diende in het PAL, conform de CAO, een ondernemingsraad in het leven geroepen te worden. In december 2008 hebben verkiezingen plaats gevonden voor een OR. De OR bestaat uit 5 leden, er waren 7 kandidaten, waarvan er uiteindelijk van elke afdelingen 1 is gekozen. Per 01-01-2009 is de OR operationeel en bestaat uit 5 leden.

Evenals de voorgaande jaren danken wij de aanvragers voor het in ons gestelde vertrouwen.

R.J. Heinhuis, directeur

Profiel

Het PAL is een zelfstandig allround regionaal laboratorium waar, met uitzondering van geavanceerd moleculair-biologisch onderzoek, alle onderzoeken ten behoeve van de pathologische diagnostiek kunnen worden uitgevoerd. De werkzaamheden bestaan voor circa 75% uit routine onderzoeken en voor 25% uit specialistische onderzoeken. Er wordt een product geleverd van hoge kwaliteit. Dit wordt bereikt door duidelijke protocollen en een gedegen kwaliteitscontrole in alle fasen van het proces, vanaf inname van het materiaal tot het leveren van uniforme uitslagen. Daarbij wordt zoveel mogelijk gebruikgemaakt van de nieuwste technieken en apparatuur. Op dat gebied wil het Laboratorium voor Pathologie een voorloper blijven.

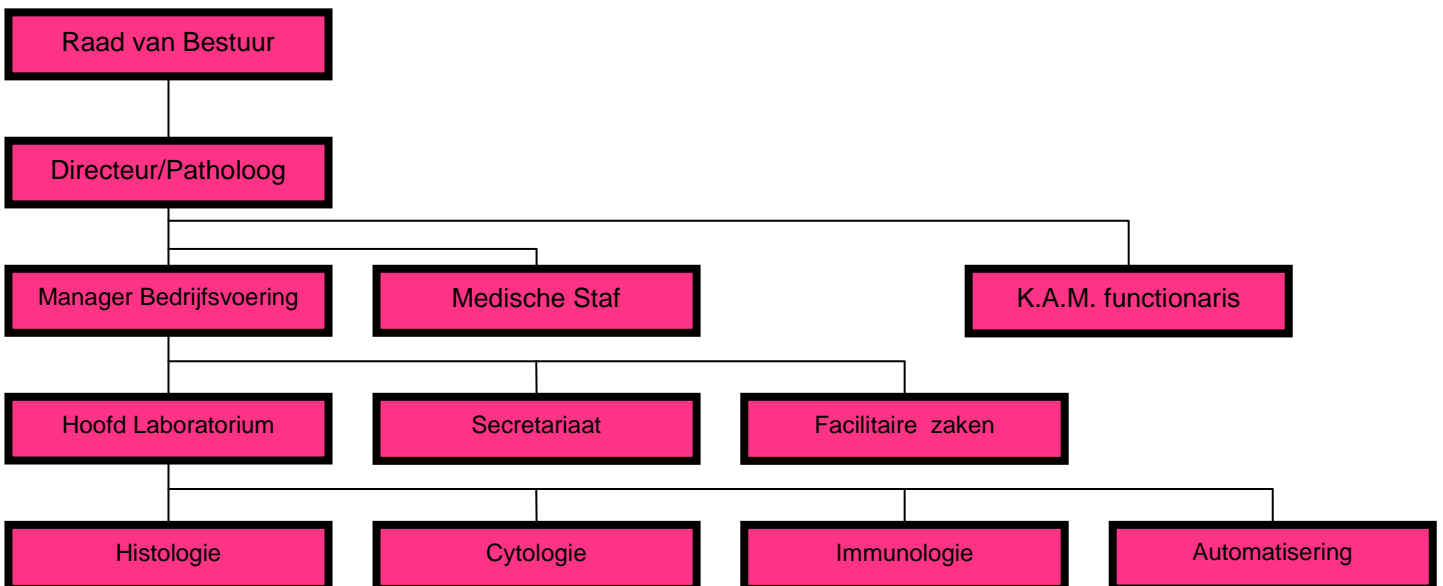
Alhoewel medewerkers geen direct patiënten contact hebben zijn zij zich er voortdurend van bewust te werken met patiëntenmateriaal. Op ieder moment in het bewerkingsproces wordt op elk niveau gestreefd naar een zo kort mogelijke doorlooptijd.

Het PAL is een aantrekkelijke, kleine, overzichtelijke, informele organisatie met een heldere communicatie- en managementstructuur.

Werkgebied

Het PAL is verantwoordelijk voor het pathologisch onderzoek in de regio Zuid Holland Zuid. Specifiek betreft dit, naast het onderzoek ten behoeve van de huisartsen in deze regio, het Albert Schweitzer ziekenhuis (locaties Sliedrecht, Amstelveen, Dordwijk en Zwijndrecht) en het Beatrixziekenhuis, onderdeel van de Rivas Zorggroep (locaties Leerdam en Gorinchem). Tevens is het PAL in 2008 gestart met het uitvoeren van de Mohs' vriescoupe techniek in het zelfstandig behandel centrum de Mohs Klinieken te Dordrecht.

Organogram

Personeel

Samenstelling van de organen van de Stichting per ultimo 2008

Raad van Bestuur

de heer H.D.J. Pietersma, voorzitter Raad van Bestuur Albert Schweitzer ziekenhuis: voorzitter.
de heer P.H.E.M. de Kort, voorzitter directie Rivas Zorggroep: secretaris.

Medische Adviesraad (MAR)

Albert Schweitzer ziekenhuis

de heer R. Laeyendecker
de heer W. Lesterhuis
de heer L. Stam
de heer R. Storm

Beatrixziekenhuis

de heer R.I. Nooter (voorzitter)
mevrouw W.M. Nugteren-Huijning

Huisartsen

de heer C.J. Rovers
de heer P.A.H. Top

Directie

	FTE
de heer R.J. Heinhuis, directeur / patholoog	0.30
de heer B.T. Vermeulen, manager bedrijfsvoering	0.56

Management Team (MT)

	FTE
Directie, stafvoorzitter,	
de heer M.F.C. Vermeulen, hoofd laboratorium	1.00
mevrouw M. Mezzez- den Ouden, meewerkend teamleider medisch secretariaat	0.75

Medische Staf

	FTE
de heer R.J. Heinhuis	0.70
de heer G. van Ingen	1.00
mevrouw J.L.M. Krijnen	0.50
mevrouw dr. M.C. Kuizinga	1.00
de heer A.C.F. Makkus Stafvoorzitter	0.90
mevrouw dr. C.M. Mooy	0.50
mevrouw dr. Th.M. Teune	1.00
de heer dr. P.J. Westenend	1.00
de heer L.A. Noorduijn	0.80
AGIO (niet in loondienst)	1.00

Staffunctionarissen

	FTE
De heer C. Damsma, KAM-functionaris	1.00
De heer H.T.M. Kock, staffunctionaris facilitaire zaken	0.50

Analisten

	FTE
<i>Afdeling Cytologie</i>	
de heer D.K.A. Bakkers	1.00
de heer J.L. van Dam	1.00
mevrouw H. Gumus-Beyazturk	1.00
de heer J.A. Martens	1.00
de heer C.J. Panis	0.40
mevrouw S.F. Resida	0.40
mevrouw J. Unsold	0.70

Coördinerend analist Histologie

mevrouw L. Wener-Jonker	1.00
-------------------------	------

Afdeling Histologie

mevrouw R.B.M. den Boef-van der Laan	0.50
mevrouw Z. Fatehmohamed	1.00
mevrouw L.P.J. van Houten-Klooster	0.50
mevrouw N. Ilbiegi	1.00
mevrouw C.C.C. Jansen	1.00
mevrouw M. Ozgun-Tikiz	1.00
mevrouw C. Slagter –Willemse	1.00
de heer M. Uijl	1.00
mevrouw D. de Leeuw	1.00

de heer G.M.W. van Hutten	1.00
de heer S. Huigen	1.00
de heer A.L.P. Damen	0.89
de heer I. Dijkshoorn	1.00
mevrouw A.I. Lopez-Lago	0.50
<i>Afdeling Immunologie</i>	
de heer A.J.C.M Breugelmans	1.00
de heer J. R. Kroonen	1.00
mevrouw M.P. van der Lusdonk	1.00
mevrouw C. van Kaam-Vergouwen	0.56
<u>Medisch secretaressen</u>	<u>FTE</u>
Mevrouw T.M. Albterchts-Helmond	0.75
mevrouw H. Bakker-van Woudenberg	0.60
mevrouw N.T. Balochi	1.00
mevrouw A. Dirks-Wendrich	0.67
mevrouw W.K. de Kok	0.90
mevrouw M.H. Schutte	0.78
mevrouw I.P.L. Wesdorp	0.67
mevrouw M. Sjouken	0.67
<u>Ondersteuning</u>	<u>FTE</u>
mevrouw W.K. de kok	0.10
de heer A.K. Miedema	1.00
<u>Totaal FTE</u>	<u>42.10</u>

Personeelsmutaties 2005

Uit dienst:	Functie:	Datum:
M. L. M. L. Nouwens	manager bedrijfsvoering	01-04-05
M. A. H. Heidema	medisch secretaresse	01-04-05
A. R. Groeneweg	medisch secretaresse	01-07-05

In dienst:	Functie:	Datum:
N.T. Belochi	medisch secretaresse	01-07-05
B.T. Vermeulen	manager bedrijfsvoering	01-09-05

Personeelsmutaties 2006

Uit dienst:		
S. A. E. Szamrovicz	analist histologie	01-09-06
A. Smaal van Driel	medisch secretaresse	01-01-06

In dienst:		
L. P. J. van Houten- Klooster	analist histologie	16-01-06
T. M. Albrechts-Helmond	medisch secretaresse	01-02-06
A. Schuurman	medisch secretaresse	25-09-06
M. Ozgun-Tikiz	assistent analist histologie	01-10-06
G. Betrian	analist histologie	01-10-06

Personeelsmutaties 2007

Uit dienst:	Functie:	Datum:
de heer C. Jobse	hoofdanalist	01-01-07
mevrouw P. M. Ots – Florax	analist histologie	01-04-07
mevrouw S. H. Bresser	analist histologie	01-09-07
mevrouw E. C. M. R. de Beer Wagener	analist histologie	01-04-07
mevrouw C. van Vlimmeren	analist histologie	31-12-07
mevrouw A. Schuurman	medisch secretaresse	01-08-07

In dienst:	Functie:	Datum:
de heer L. A. Noorduijn	patholoog	01-10-07
de heer M. F. C. Vermeulen	hoofd laboratorium	01-04-07
de heer M. Uijl	analist histologie	01-03-07
mevrouw C. C. C. Jansen	analist histologie	01-04-07
mevrouw C. Slagter –Willemse	analist histologie	01-04-07
mevrouw C. van Vlimmeren	analist histologie	01-04-07
mevrouw M. Sjouken	medisch secretaresse	01-11-07

Personeelsmutaties 2008

Uit dienst:	Functie:	Datum:
mevrouw G. C. Betrian	analist histologie	01-01-09
mevrouw J. L. I. van Damme	secretaresse	01-09-08

In dienst:	Functie:	Datum:
mevrouw A. I. Lopez-Lago	analist histologie	01-02-08
de heer A. L. P. Damen	analist histologie	01-04-08
mevrouw D. de Leeuw	laboratorium medewerker	01-05-08
de heer I. Dijkshoorn	laboratorium medewerker	01-05-08
de heer G. M. W. van Hutten	analist histologie	16-06-08

Mutaties:	Functie:	Datum:
de heer C. Damsma	fulltime kwaliteitsfunctionaris	01-06-08
de heer A. K. Miedema	fulltime ict medewerker	01-10-08
mevrouw C. van Kaam-Vergouwen	analist immunologie	01-04-08

Overlegstructuren

Interne communicatie

Het PAL hecht veel waarde aan betrokkenheid, inspraak en medeverantwoordelijkheid van haar medewerkers. Structuur, vorm en inhoud van de overleggen dragen er aan bij deze ambitie waar te maken. Er is een heldere scheiding aangebracht tussen enerzijds hiërarchische (lijn) en inhoudelijke verantwoordelijkheid (staf) en anderzijds afdelingsgebonden en organisatiebrede verantwoordelijkheid.

Overlegvormen per ultimo 2008

Directieoverleg	Directeur, manager bedrijfsvoering, 1x maand
Management overleg (MT)	Directeur, manager bedrijfsvoering, voorzitter medische staf, hoofd laboratorium, teamleider secretariaat, 1x 2 weken
Lijnstaf-overleg	MT, staffunctionaris facilitaire zaken, kwaliteitsfunctionaris, 1x maand
LAB-overleg	Alle medewerkers, 1x 3 maanden
Werkoverleg	Per afdeling, 1x maand
Commissies	
Automatisering	Hoofd laboratorium, patholoog, teamleider secretariaat, ict medewerker, in onderling overleg.
Personeelscommissie	Afgevaardigde van iedere afdeling, 1x 2 maanden (lief en leed)
Nieuwe technieken	2 pathologen en analisten immunologie
Werkgroepen	
Stagebegeleiding	2 Analisten histologie, 2 cytologie, 1 patholoog, in onderling overleg
Bedrijfs hulpverlening	2 Analisten immunologie, 1 secretaresse, stafmedewerker facilitaire zaken,
Klankbordgroep	Afgevaardigde van ieder afdeling, 3x jaar (beleid)
Kunstcommissie	Patholoog, analist histologie, analist cytologie, medisch secretaresse, 1x jaar

Externe communicatie

De directie, het managementteam, staffunctionarissen en de medische staf nemen deel aan onderstaande externe besprekingen.

Klinisch pathologische besprekingen

Het laboratorium neemt deel aan een groot aantal besprekingen die deels in de ziekenhuizen, deels in het laboratorium worden gehouden.

Inventarisatie besprekingen: regionaal, per ziekenhuis en naar aard van de bespreking:

Albert Schweitzer ziekenhuis

Oncologie	1x per week
Klinisch pathologische conferentie	2x per jaar
Dermatologie	1x per 6 weken
Haematologie	2x per maand
Interne geneeskunde	2x per maand
Gynaecologie	5x per jaar
Heelkunde	10x per jaar
Mammopathologie	2x per week
Neurologie	2x per kwartaal
Medische staf	1x per maand

Beatrixziekenhuis

Oncologie	2x per maand
Dermatologie	1x per 6 weken
Haematologie	1x per 2 maanden
Neonatalogie	3x per jaar
Necrologie	2x per jaar
Medische staf	1x per maand

Regionale besprekingen

Cervixpanel	1x per kwartaal
Leverpanel	1x per maand
Lymfomenpanel	2x per maand
Neuropathologie	1x per 2 maanden

Pathologisch Anatomisch Bacteriologisch Laboratorium Overleg (PABLO)

Het PABLO is een overleg van directies van zelfstandig gevestigde PA-laboratoria en Medisch Microbiologische Laboratoria. Het doel van het overleg is afstemming van beleidsitems en belangenbehartiging. Jaarlijks wordt door de leden een benchmark ingevuld en besproken.

Huisarts Diagnostisch Centrum (HDC)

Het HDC is een samenwerkingsverband van het Albert Schweitzerziekenhuis, RLM en het PAL. Het doel is de dienstverlening aan huisartsen en patiënten te verbeteren. Het HDC wil dit onder andere bereiken door het bundelen van diagnostische voorzieningen op één locatie, het creëren van één loket voor aanvraag/afspraken, informatie en uitslagen, betere informatievoorziening waaronder een vaste elektronische verbinding met het ZIS en het realiseren van een vervoersdienst ten behoeve van het ophalen van afgenomen bloed- en weefselmonsters en levering van bestelde materialen.

III Investeringsen

Investeringsen 2005-2006

Laboratorium:

Histologie:

- Cassetteprinter.
- Doorvoermachines, 3 stuks.
- Inbedstations, 2 stuks.
- Kleurmachine - afdekker combinatie.
- Ultrasoon ontkalker.
- Waterbaden, 2 stuks

Immunologie:

- Koelvriezer.

Cytologie:

- Microscopen cytologie, 2 stuks.

Automatisering:

- Dataprofit software systeem voor inkoop en registratie apparatuur.
- Desktops, vervanging.
- Gigabit switch.
- Servers, 2 stuks, vervanging.

Investeringsen 2007

Laboratorium:

Histologie:

- Speciaalkleuring machine, 2 maal Ventana Nexes special stains.
- Cassetteprinter, Thermo microwriter carousel.

Automatisering:

RVC soft -en hardwarepakket ten behoeve van papierloos werken:

- RVC Research Assistent Professional software, drie licenties.
- Leica DFC 720 C microscoop camera.
- Canon DR 320 document scanner.
- Sony FCB S3000P FC 3CCD camera voor macro opnames.

Staf:

- Discussiemicroscoop Leica DM2500, 14 kops microscoop.

Investeringsen 2008

Laboratorium:

Histologie:

- Twee Microtomen: Leica, RM 2235 en RM 2255.
- Drie waterbaden: Thermo Fisher Scientific.
- Twee maal horizontaalschudder: IKA HS 501 Digitaal.
- Vaatwasser: Miele G7883.
- Cassetteprinter: Thermo Microwriter E22.01MWR.
- Bovenweger: AND FX 3001-WPD.

Immunologie:

- Hybridizer: Dako StatSpin S2451.

MOHS Kliniek:

- Afzuigkast: Bench top hood SO120 Klinipath.
- Cryostaatmicrotoom: Microm HM525.

IV Patiëntenzorg

Hierna vindt u in de vorm van tabellen een gedetailleerd overzicht van de verrichtingen van het PAL.

Algemeen

Totaal overzicht

Tabel 1: Verloop onderzoeken 2002-2008 in aantallen.

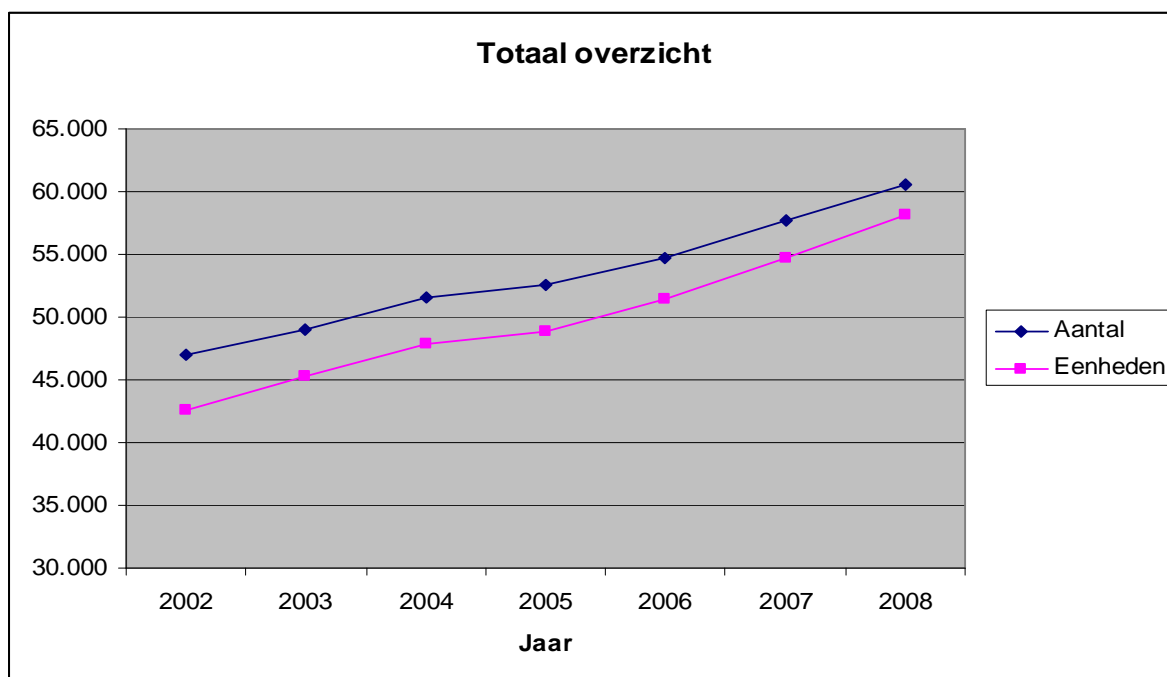
Jaar	Histologie	Cytologie	Punctie	Immuno	Molec	Morfom	Indicatie	BVO	Obductie	Obductie =< 18 jr	Totaal
2002	26.951	3.604	58	2.545	-	416	4.582	8.648	157	22	46.983
2003	28.318	3.808	54	2.913	-	393	4.463	8.803	177	38	48.967
2004	30.183	3.946	56	3.383	-	507	4.961	8.452	133	20	51.641
2005	31.300	3.974	53	3.924	-	-	4.811	8.343	122	18	52.545
2006	32.421	4.024	33	4.608	-	-	4.908	8.562	128	17	54.717
2007	33.523	4.359	21	5.374	-	-	5.248	9.084	123	23	57.755
2008	35.410	4.308	16	5.995	323	-	5.562	8.910	95	15	60.634

Tabel 2: Overzicht van alle verrichtingen in CTG-eenheden.

Jaar	Histologie	Cytologie	Punctie	Immuno	Molec	Morfom	Indicatie	BVO	Obductie	Obductie =< 18 jr	Totaal
2002	26.951	3.604	96	5.090	-	832	1.833	2.249	1570	330	42.555
2003	28.318	3.808	89	5.826	-	786	1.785	2.289	1770	585	45.246
2004	30.183	3.946	92	6.766	-	1114	1.984	2.198	1330	300	47.813
2005	31.300	3.974	88	7.848	-	-	1.924	2.169	1220	270	48.793
2006	32.421	4.042	55	9.216	-	-	1.963	2.226	1280	255	51.458
2007	33.523	4.359	35	10.748	-	-	2.099	2.362	1230	345	54.701
2008	35.410	4.308	26	11.990	646	-	2.225	2.317	950	225	58.097

Toelichting CTG eenheden:

Histologie/ Cytologie:	1 onderzoek = 1 eenheid	code: 50501
Indicatie cervixcytologie:	1 onderzoek = 0,4 eenheden	code: 50502
Bevolkingsonderzoek:	1 onderzoek = 0,26 eenheden	code: 50509
Niet-gynaecologische cytologie:	1 onderzoek = 1 eenheid	code: 50501
Punctie lab:	1 onderzoek = 1,65 eenheden	code: 50506
Immunopathologie:	1 onderzoek = 2 eenheden	code: 50503
Morfometrie:	1 onderzoek = 2 eenheden	code: nb
Obductie:	1 onderzoek = 10 eenheden	code: 50508
Obductie bij leeftijd =<18 jr.:	1 onderzoek = 15 eenheden	code: 50508
Moleculair laag tarief	1 onderzoek = 2 eenheden (idem immunopathologie)	code: 50511

Tabel 3: Aantal verrichtingen per inzendend specialisme.

2005

Specialisme	50501			50502	50503					50506	50508	50509	Eindtotaal
	C	T	Tot.	B	B	C	S	T	Tot.	C	S	B	
Allergologie	6	5	11					1	1				12
Arts-assistent Interne	5	56	61	23				1	1			95	180
Cardiologie	86	474	560	77		1	7	34	42		28	793	1.500
Chirurgie	538	6.320	6.858	114		9	3	1.154	1166	7	13	506	8.664
Dermatologie	35	6.996	7.031	57		1	1	511	513		2	395	7.998
Gynaecologie	371	4.243	4.614	3.560	113	5	1	425	425		20	826	9.445
Interne geneeskunde	502	3.365	3.867	174	1	25	9	715	715	17	43	992	5.808
Internist-nefroloog	11	35	46					2	35	35	2		85
Kaakchirurgie	3	409	412						28	28			440
Keel-, Neus en Oorheelkunde	140	1.249	1.389	64		3			105	105	20	1	501
Kindergeneeskunde	64	329	393	116		1		38	38	5	1	811	1.364
Longziekten	697	478	1.175	58		50	3	165	165		7	276	1.681
Maag-, Darm-en Leverziekten	35	1.039	1.074			2	2	64	64	2	2		1.142
Neurochirurgie	37	81	118	36		2	1	13	13		2	77	246
Neurologie	66	98	164	44		2	1	22	22		4	232	466
Oogheelkunde	65	267	332	24		1	2	36	36		5	488	885
Orthopedie	62	1.667	1.729	90		1		99	99		3	623	2.544
Plastische chirurgie	17	1.374	1.391	2		1		35	35			10	1.438
Radiologie	257	516	773	189		10	1	76	76		5	965	2.008
Reumatologie	60	188	248	28				25	25			153	454
Urologie	909	2.008	2.917	106				310	310		1	459	3.793
Huisarts	8	103	111	49			1	7	8		1	131	310
Eindtotaal	3.974	31.300	35.274	4.811	114	114	34	9.922	3.922		140	8.343	52.543

C= Cytologie
B= Cervix cytologie

T= Histologie
S= Sectie

2006

Specialisme	50501			50502	50503					50506	50508	50509	Eindtotaal
	C	T	Tot.	B	B	C	S	T	Tot.	C	S	B	
Huisarts	696	3.575	4.271	1.435	8	2	9	340	359	2	13	8.071	14.151
Anaesthesie	1		1										1
Cardiologie	11	7	18			2	16	1	19		24		61
Chirurgie	479	6.654	7.133	1		16	3	1.341	1.360		6		8.500
Dermatologie	13	8.132	8.145			3		660	663				8.808
Geriatric	9	14	23					4	4		1		28
Gynaecologie	348	3.610	3.958	3.434	205	5		311	521		17	339	8.269
Interne geneeskunde	358	1.501	1.859	35		22	37	483	542	9	56	149	2.650
Internist-nefroloog	16	138	154				1	114	115	2	2		273
Kaakchirurgie	2	346	348					27	27				375
Keel-, Neus en Oorheelkunde	121	714	835			3		68	71	15			921
Kindergeneeskunde	1	5	6				1	1	2		1		9
Longziekten	918	384	1.302			57	7	110	174		13		1.489
Maag-, Darm-en Leverziekten	159	2.841	3.000	1		12	2	201	215	5	6		3.227
Neurochirurgie	4	27	31					7	7				38
Neurologie	83	19	102	1		8	3	9	20		5		128
Oogheelkunde		44	44					8	8				52
Orthopedie	7	875	882					21	21				903
Plastische chirurgie	3	1.591	1.594					49	49				1.643
Radiologie	52	25	77					11	11				88
Reumatologie	24	14	38					2	2		1		41
Urologie	737	1.905	2.642	1				418	418			1	3.062
Eindtotaal	4.042	32.421	36.463	4.908	213	130	79	4.186	4.608	33	145	8.560	54.717

2007

Specialisme	50501			50502	50503					50506	50508	50509	Eindtotaal
	C	T	Tot.	B	B	C	S	T	Tot.	C	S	B	
Anaesthesie		1	1					1	1				2
Cardiologie	11	8	19			3	11	2	16		25		60
Chirurgie	469	6.936	7.405	2		6	2	1.616	1.624	1	5		9.037
Dermatologie	8	7.894	7.902	1				647	647				8.550
Geriatric	2	16	18				1	1	2		2		22
Gynaecologie	473	4.045	4.518	3.576	200	6	1	482	689		24	352	9.159
Interne geneeskunde	370	1.527	1.897	33		19	18	495	532	8	48	194	2.712
Internist-nefroloog	26	155	181			4	1	132	137		2		320
Kaakchirurgie	3	298	301					28	28			1	330
Keel-, Neus en Oorheelkunde	144	752	896			2	1	59	62	9	2		969
Kindergeneeskunde	2	81	83					11	11				94
Longziekten	1.059	401	1.460			88	4	140	232		8		1.700
Maag-, Darm-en Leverziekten	115	2.824	2.939	2		9	3	282	294	3	5		3.243
Neurochirurgie	2	11	13					1	1				14
Neurologie	74	15	89			8	5	6	19		9		117
Oogheelkunde	3	68	71	1				12	12			1	85
Orthopedie	12	970	982					37	37				1.019
Plastische chirurgie	2	1.366	1.368					64	64				1.432
Radiologie	75	17	92			1		5	6				98
Reumatologie	22	7	29					1	1				30
Urologie	867	1.799	2.666	1		2		468	470		2	1	3.140
Huisarts	620	4.332	4.952	1.632	2	4	9	474	489		14	8535	15.622
Eindtotaal	4.359	33.523	37.882	5.248	202	152	56	4.964	5.374	21	146	9084	57.755

2008

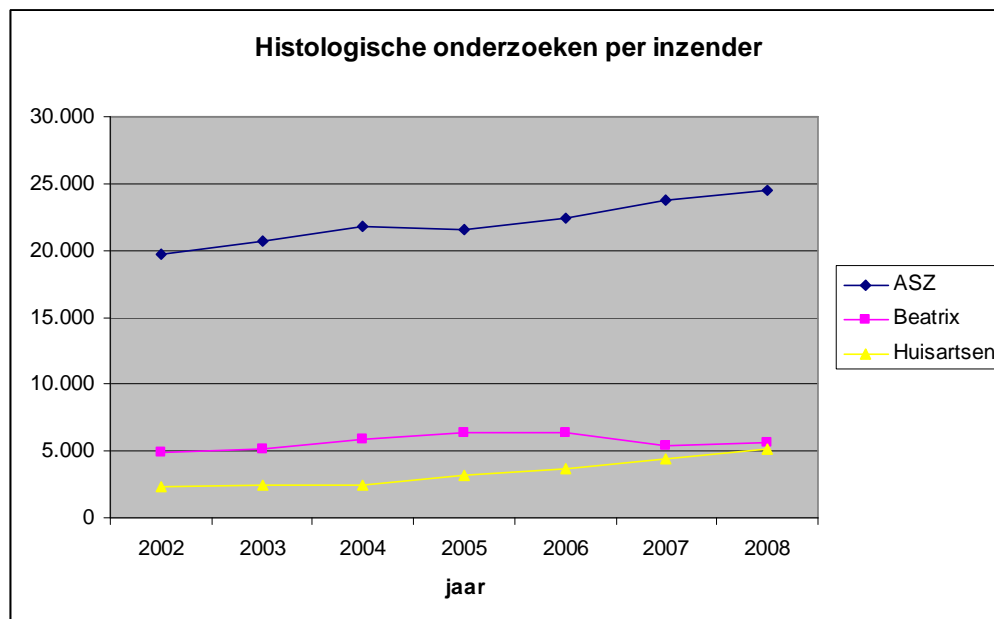
Specialisme	50501			50502	50503					50506	50508	50509	50511				Eindtotaal
	C	T	Tot.	B	B	C	S	T	Tot.	C	S	B	B	C	T	Tot.	
	588	5149	5737	1645	8	9	2	652	671	1	16	8527	1	1	19	21	16618
Cardiologie	19	26	45			4	3	3	10		19						74
Chirurgie	434	6656	7090			10	2	1499	1511	3	4				66	66	8674
Dermatologie	9	9288	9297					840	840						23	23	10160
Geriatric	8	12	20			1		2	3		1						24
Gynaecologie	502	3890	4392	3890	138	10	1	459	608	1	13	229	16	1	150	167	9300
Interne Geneeskunde	358	1797	2155	27		27	10	509	546	3	39	154		3	9	12	2936
Internist-nefroloog	30	181	211			5	3	139	147		5				1	1	364
Kaakchirurgie	4	233	237					21	21						3	3	261
Keel-, Neus en Oorheelkunde	150	811	961			1	1	75	77	2	1				7	7	1048
Kindergeneeskunde	1	97	98					9	9		1						108
Klinisch geneticus	1	1	2					2	2								4
Longziekten	1017	353	1370			102	1	183	286		2			5	1	6	1664
Maag-, Darm-en Leverziekten	153	2563	2716			12	2	307	321	6	5			1	8	9	3057
Neurochirurgie		10	10					1	1								11
Neurologie	85	27	112			7	2	19	28		4				1	1	145
Oogheelkunde		60	60					12	12								72
Orthopedie	23	1052	1075					25	25								1100
Plastische chirurgie	4	1383	1387					73	73								1460
Radiologie	64	50	114			2		35	37						2	2	153
Reumatologie	46	9	55														55
Urologie	812	1762	2574			1		766	767						5	5	3346
Eindtotaal	4308	35410	39718	5562	146	191	27	5631	5995	16	110	8910	17	11	295	323	60634

Histologie

Tabel 4: Aantallen histologische onderzoeken per inzender.

Jaar	Totaal	ASZ	Beatrix	Huisartsen	ZBC*	Overigen
2002	26.951	19.756	4.850	2.280	-	65
2003	28.318	20.646	5.169	2.439	-	64
2004	30.183	21.808	5.846	2.507	-	22
2005	31.300	21.492	6.348	3.195	-	265
2006	32.421	22.376	6.387	3.638	-	20
2007	33.523	23.724	5.379	4.389	-	31
2008	35.410	24.490	5.690	5.095	85	50

* ZBC= Zelfstandig Behandelcentrum (MOHS klinieken Dordrecht)

Tabel 5: Aantallen vriescoupes.

Jaar	Aantal VC's
2002	239
2003	198
2004	201
2005	120
2006	124
2007	99
2008	117

Tabel 6: Complexiteit Histologie.

Histologie	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Aantal cassettes	75.750	82.000	77.806	79.392	85.919	90.427	97.243
Aantal cassettes per onderzoek	2,81	2,90	2,58	2,54	2,65	2,70	2,75
Aantal coupes	99.000	99.100	94.436	95.880	94.871	98.063	115.929
Aantal coupes per onderzoek	3,67	3,50	3,13	3,06	2,93	2,93	3,27
Aantal navragen (coupes)	n.b.	n.b.	25.280	37.741	46.514	53.949	67.687
Aantal navragen per onderzoek	n.b.	n.b.	0,84	1,2	1,4	1,6	1,91

- per 2004 worden de gegevens uit LMS gehaald. 2002 en 2003 zijn geschat.

Tabel 7 : Aantal histologische kleuringen.

Nr	Kleuring	Aantal 2004	Aantal 2005	Aantal 2006	Aantal 2007	Aantal 2008
1	Alcian Blue	614	673	539	573	515
2	Alcian blue na hyaluronidase	14	12	1	0	0
3	Amyloid (CR)	118	112	108	111	110
4	Amyloid na voorbehandeling	13	3	2	14	16
5	Auramine	197	176	195	157	106
6	Azan	164	227	248	179	261
7	Bielschowski	7	0	0	0	7
8	Bodian	2	0	2	1	0
9	Colloidaal IJzer	-	-	-	1	5
10	Depigmenteren	0	5	5	12	16
11	Elastine van Giesson	1027	1023	931	1000	834
12	Fibrine Lendrum	5	13	7	11	0
13	Giemsa	9537	8660	8696	7140	9014
14	Giemsa Mestcel	72	79	63	42	54
15	Giemsa HP	2136	1509	1598	1799	1991
16	Gomori	759	716	639	715	231
17	Gram	91	95	96	119	127
18	Grimelius	0	0	3	0	0
19	Grocott.	132	180	199	246	268
20	Halberg	0	1	0	0	1
21	IJzer	777	887	993	976	1079
22	Jones	309	194	307	310	272
23	Kluver	18	24	0	8	51
24	Ladewig	0	0	0	0	0
25	Leder	257	304	72	0	4
26	Lendrum Masson	1	0	3	2	0
27	Mallory	1	1	0	2	2
28	Masson trichrome	3	6	3	3	5
29	Oil Red O siliconen	2	7	9	6	0
30	Oil Red O vet	3	1	4	9	0
31	PAS	6023	6347	6884	6737	7451
32	PAS +	1714	1866	1988	2023	2091
33	Reticuline	0	51	47	36	472
34	Rhodanine	118	103	104	128	105
35	Schmorl	157	181	161	186	163
36	Steiner	49	64	79	82	60
37	Thioflavine.	6	11	16	10	0
38	Toluidine Blauw	31	16	36	26	46
39	Ubiquitine	0	0	0	0	29
40	Van Kossa	19	11	18	12	23
41	Wade Fite	8	8	8	11	7
42	Ziehl-Neelson	88	79	118	123	115
	TOTAAL	24.472	23.645	24.182	22.810	25.531

Cytologie

Aantal verrichtingen per ziekenhuis.

Tabel 8: Niet-gynaecologische onderzoeken per inzender.

Jaar	Totaal	ASZ	Beatrix	Huisartsen	Overigen
2002	3.651	2.643	719	285	4
2003	3.808	2.760	754	293	1
2004	3.946	2.761	872	313	0
2005	3.974	2.344	943	687	0
2006	4.042	2.340	1.001	701	0
2007	4.359	2.472	1.256	629	2
2008	4.308	2.430	1.282	596	0

Tabel 9: Indicatie cervixcytologische onderzoeken per inzender.

Jaar	Indicatie cervixcytologie					BVO
	Totaal	ASZ	Beatrix	Huisartsen	Overigen	
2002	4.582	2.448	723	1.353	58	8.648
2003	4.463	2.427	725	1.256	55	8.803
2004	4.961	2.772	789	1.400	0	8.452
2005	4.811	2.668	790	1.326	27	8.343
2006	4.908	2.590	842	1.471	5	8.560
2007	5.248	2.769	812	1.667	0	9.084
2008	5.562	3.066	823	1.669	4	8.910

Tabel 10: Verdeling van de cervixcytologie in PAP-classes, gesplitst in indicatie cervixcytologie en bevolkingsonderzoek.

2005

PAP-klasse	Indicatie cervixcytologie		Bevolkingsonderzoek	
	Aantal	Procent	Aantal	Procent
PAP 0	40	0,83	71	0,85
PAP I	4.305	89,48	8.139	97,55
PAP II	212	4,40	67	0,80
PAP IIIA	198	4,12	48	0,58
PAP IIIB	28	0,58	14	0,17
PAP IV	23	0,48	4	0,05
PAP V	5	1,10	-	-
Totaal	4.811	100	8.343	100

2006

PAP-klasse	Indicatie cervixcytologie		Bevolkingsonderzoek	
	Aantal	Procent	Aantal	Procent
PAP 0	54	1,10	83	0,97
PAP I	4.292	87,45	8.266	96,57
PAP II	291	5,93	117	1,37
PAP IIIA	220	4,48	79	0,92
PAP IIIB	20	0,41	11	0,13
PAP IV	15	0,31	4	0,05
PAP V	16	0,33	-	-
Totaal	4.908	100	8.560	100

2007

PAP-klasse	Indicatie cervixcytologie		Bevolkingsonderzoek	
	Aantal	Procent	Aantal	Procent
PAP 0	78	1,49	278	3,06
PAP I	4.647	88,55	8.624	94,94
PAP II	285	5,43	105	1,16
PAP IIIA	194	3,70	66	0,73
PAP IIIB	16	0,30	19	0,21
PAP IV	10	0,19	5	0,06
PAP V	13	0,25	3	0,03
Totaal	5.248	100	9.084	100

2008

PAP-klasse	Indicatie cervixcytologie		Bevolkingsonderzoek	
	Aantal	Procent	Aantal	Procent
PAP 0	89	1,60	270	3,03
PAP I	4.846	87,13	8.435	94,67
PAP II	344	6,18	118	1,32
PAP IIIA	217	3,90	61	0,69
PAP IIIB	44	0,79	18	0,20
PAP IV	11	0,20	7	0,08
PAP V	11	0,20	1	0,01
Totaal	5.562	100	8.910	100

Tabel 11: endocervicale cellen

De kwaliteit van het uitstrijkje wordt onder andere bepaald door de aan- of afwezig zijn van endocervixepitheel.

Indicatie cervixcytologie				
Aantal (%)	2005	2006	2007	2008
Geen endocervixepitheel	471 (9,6%)	477 (9,9%)	617 (11,8%)	456 (8,1%)
Niet beoordeelbare strijken	40 (0,8%)	54 (1,1%)	78 (1,5%)	89 (1,6%)

Bevolkingsonderzoek				
Aantal (%)	2005	2006	2007	2008
Geen endocervixepitheel	1.365 (16,3%)	1.359 (15,9%)	1.236 (13,6%)	1.111 (12,5%)
Niet beoordeelbare strijken	71 (0,9%)	83 (1,0%)	278 (3,1%)	270 (3,0%)

Zie ook tabel 13, registratie van beoordeelbaarheid B.

Tabel 12: KOPAC verdeling uitgesplit in BVO (Bevolkingsonderzoek) en indicatie cervixcytologie.

	K	O	P	A	C
0	Onvoldoende	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
1	Onvoldoende	virusinfectie	geen afwijkingen	geen andere afwijkingen	geen afwijkingen
2	Endocervicale (ec) Epith. Aangetroffen	trichomonas vaginalis	Abnormale plaveiselcellen	epitheelatrofie	geen endocervicaal epitheel
3	Squameus metapl. (sm) aangetroffen	bacteriële infectie	atyp. sq. Metaplasie	atypische reparatie reactie	enkele atypische endocervicale cellen
4	ec + sm cellen aangetroffen	candida (monilia) albicans	geringe dysplasie	geringe atypie endometrium	geringe atypie endocervicaal epith.
5	ec + em cellen aangetroffen	haemophilus(gardn.) vaginalis	matige dysplasie	matige atypie endometrium	matige atypie endocervicaal epith.
6	Sm + em aangetroffen	geen tekenen van ontsteking	ernstige dysplasie	ernstige atypie endometrium	ernstige atypie endocervicaal epith.
7	ec + sm + em cellen aangetroffen	actinomyces	carcinoma in situ	adenocarcinoom endometrium	adenoca in situ endocervicaal epith.
8	Uitsl. Plaveiselcellen	chlamydia	Microinvasief carcinoom	metastase maligne tumor	n.v.t.
9	n.v.t.	niet-specifieke ontsteking	invasief plaveiselcel carcinoom	n.v.t.	adenocarcinoom van de endocervix

Verklaring van de KOPAC:

K = Kompositie

O = Ontstekingsverschijnselen

P = Plaveiselepitheel

A = Andere afwijkingen / endometrium

C = Cilinderepitheel endocervix

2005

	K 0	K 1	K 2	K 3	K 4	K 5	K 6	K 7	K 8	K 9	Totaal
BVO	71	434	51	15	6.294	4	1	137	1.336	-	8.343
Indicatie	40	321	74	15	3.417	11	5	376	552	-	4.811
Totaal	111	755	125	30	9.711	15	6	513	1.888	-	13.154
	O 0	O 1	O 2	O 3	O 4	O 5	O 6	O 7	O 8	O 9	Totaal
BVO	71	53	19	308	718	-	6.301	25	-	1.388	8.343
Indicatie	40	268	21	312	244	-	2.778	53	-	1.095	4.811
Totaal	111	321	40	320	962	-	9.079	78	-	2.483	13.154
	P 0	P 1	P 2	P 3	P 4	P 5	P 6	P 7	P 8	P 9	Totaal
BVO	71	8.141	63	4	27	19	14	4	-	-	8.343
Indicatie	40	4.343	209	2	136	37	28	10	1	3	4.811
Totaal	111	12.484	272	6	163	56	42	14	1	3	13.154
	A 0	A 1	A 2	A 3	A 4	A 5	A 6	A 7	A 8	A 9	Totaal
BVO	71	8.230	41	-	1	-	-	-	-	-	8.343
Indicatie	40	4.736	3	-	15	4	11	1	-	1	4.811
Totaal	111	12.966	44	-	16	4	11	1	-	1	13.154
	C 0	C 1	C 2	C 3	C 4	C 5	C 6	C 7	C 8	C 9	Totaal
BVO	71	6.867	1.403	-	1	1	-	-	-	-	8.343
Indicatie	40	4.117	646	1	6	1	-	-	-	-	4.811
Totaal	111	12.984	2.049	1	7	2	-	-	-	-	13.154

2006

	K 0	K 1	K 2	K 3	K 4	K 5	K 6	K 7	K 8	K 9	Totaal
BVO	83	267	50	16	6.649	2	-	157	1.336	-	8.560
Indicatie	54	226	53	22	3.499	17	4	439	594	-	4.908
Totaal	137	493	103	38	10.158	19	4	596	1.930	-	13.468
	O 0	O 1	O 2	O 3	O 4	O 5	O 6	O 7	O 8	O 9	Totaal
BVO	83	71	13	360	208	-	6.324	38	-	1.463	8.560
Indicatie	54	280	20	259	257	-	2.766	43	-	1.229	4.908
Totaal	137	351	33	619	265	-	9.090	81	-	2.692	13.468
	P 0	P 1	P 2	P 3	P 4	P 5	P 6	P 7	P 8	P 9	Totaal
BVO	83	8.272	113	4	44	30	11	3	-	-	8.560
Indicatie	54	4.340	291	-	141	46	20	7	-	9	4.908
Totaal	137										13.468
	A 0	A 1	A 2	A 3	A 4	A 5	A 6	A 7	A 8	A 9	Totaal
BVO	83	8.387	89	-	1	-	-	-	-	-	8.560
Indicatie	54	4.802	10	-	24	4	7	6	1	-	4.908
Totaal	137	13.189	99	-	25	4	7	6	1	-	13.468
	C 0	C 1	C 2	C 3	C 4	C 5	C 6	C 7	C 8	C 9	Totaal
BVO	83	7.066	1.402	2	4	1	1	1	-	-	8.560
Indicatie	54	4.165	673	1	10	4	-	1	-	-	4.908
Totaal	137	11.231	2.075	3	14	5	1	2	-	-	13.468

2007

	K 0	K 1	K 2	K 3	K 4	K 5	K 6	K 7	K 8	K 9	Totaal
BVO	278	344	71	15	7.081	-	3	161	1.147	-	9.100
Indicatie	78	219	48	24	3.791	10	3	528	542	-	5.243
Totaal	356	563	119	39	10.872	10	6	689	1.689	-	14.343
	O 0	O 1	O 2	O 3	O 4	O 5	O 6	O 7	O 8	O 9	Totaal
BVO	278	76	13	394	228	-	6.418	39	-	1.654	9.100
Indicatie	78	296	23	250	254	-	3.052	61	-	1.229	5.243
Totaal	356	372	36	644	482	-	9.470	100	-	2.883	14.343
	P 0	P 1	P 2	P 3	P 4	P 5	P 6	P 7	P 8	P 9	Totaal
BVO	278	8.630	103	1	44	20	18	5	-	1	9.100
Indicatie	78	4.697	282	1	123	38	15	3	-	6	5.243
Totaal	356	13.327	385	2	167	58	33	8	-	7	14.343
	A 0	A 1	A 2	A 3	A 4	A 5	A 6	A 7	A 8	A 9	Totaal
BVO	278	8.635	184	1	278	-	-	1	1	-	9.100
Indicatie	78	5.070	61	1	17	7	4	4	1	-	5.243
Totaal	356	13.705	245	2	295	7	4	5	2	-	14.343
	C 0	C 1	C 2	C 3	C 4	C 5	C 6	C 7	C 8	C 9	Totaal
BVO	278	7.581	1.236	1	-	2	2	-	-	-	9.100
Indicatie	78	4.529	617	2	8	3	1	3	-	2	5.243
Totaal	356	12.110	1.853	3	8	5	3	3	-	2	14.343

2008

	K 0	K 1	K 2	K 3	K 4	K 5	K 6	K 7	K 8	K 9	Totaal
BVO	270	226	31	19	7.084	4	6	200	1.070	-	8.910
Indicatie	89	132	39	21	4.286	7	5	581	402	-	5.562
Totaal	359	358	70	40	11.370	11	11	781	1.472	-	14.472
	O 0	O 1	O 2	O 3	O 4	O 5	O 6	O 7	O 8	O 9	Totaal
BVO	270	65	11	366	209	-	6.162	42	-	1.785	8.910
Indicatie	89	363	21	176	265	-	3.225	49	-	1.374	5.562
Totaal	359	428	32	542	474	-	9.387	91	-	3.159	14.472
	P 0	P 1	P 2	P 3	P 4	P 5	P 6	P 7	P 8	P 9	Totaal
BVO	270	8.440	106	10	40	18	18	7	-	1	8.910
Indicatie	89	4.888	339	5	133	57	38	9	-	4	5.562
Totaal	359	13.328	445	15	173	75	56	16	-	5	14.472
	A 0	A 1	A 2	A 3	A 4	A 5	A 6	A 7	A 8	A 9	Totaal
BVO	270	7.943	696	-	1	-	-	-	-	-	8.910
Indicatie	89	5.136	304	-	15	3	8	7	-	-	5.562
Totaal	359	13.079	1.000	-	16	3	8	7	-	-	14.472
	C 0	C 1	C 2	C 3	C 4	C 5	C 6	C 7	C 8	C 9	Totaal
BVO	270	7.510	1.126	2	2	-	-	-	-	-	8.910
Indicatie	89	4.990	467	2	9	3	2	-	-	-	5.562
Totaal	359	12.500	1.593	4	11	3	2	-	-	-	14.472

Tabel 13: Registratie van beoordeelbaarheid B (in Cris-3 vanaf 1 juli 1998).

2005

BVO	Leeg	A	B	C	D	E	F	G	H	J	Totaal
B1	6.638	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6.638
B2	-	143	67	33	13	4	3	4	2	1.365	1.634
B3	-	31	6	25	6	2	-	1	-	-	71
Totaal	6.638	174	73	58	19	6	3	5	2	1.365	8.343
Indicatie	Leeg	A	B	C	D	E	F	G	H	J	Totaal
B1	4.152	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.152
B2	-	64	25	43	8	6	-	-	2	471	619
B3	-	9	2	23	6	-	-	-	-	-	40
Totaal	4.152	73	27	66	14	6	-	-	2	471	4.811

2006

BVO	Leeg	A	B	C	D	E	F	G	H	J	Totaal
B1	6.819	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6.819
B2	-	152	89	23	21	5	6	2	1	1.359	1.658
B3	-	23	12	39	5	1	-	3	-	-	83
Totaal	6.819	175	101	62	26	6	6	5	1	1.359	8.560
Indicatie	Leeg	A	B	C	D	E	F	G	H	J	Totaal
B1	4.215	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.215
B2	-	66	41	40	8	2	-	2	3	477	639
B3	-	14	3	28	6	-	1	1	1	-	54
Totaal	4.215	80	44	68	14	2	1	3	4	477	4.908

2007

BVO	Leeg	A	B	C	D	E	F	G	H	J	Totaal
B1	7.301	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7.301
B2	-	131	131	54	13	2	6	7	1	1176	1521
B3	-	27	8	36	7	2	2	2	-	194	278
Totaal	7.301	158	139	90	20	4	8	9	1	1370	9100
Indicatie	Leeg	A	B	C	D	E	F	G	H	J	Totaal
B1	4.470	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.470
B2	-	59	48	67	10	1	2	-	3	505	695
B3	-	12	2	38	-	1	-	-	1	24	78
Totaal	4.470	71	50	105	10	2	2	-	4	529	5.243

2008

BVO	Leeg	A	B	C	D	E	F	G	H	J	Totaal
B1	7.169	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7.169
B2	-	119	132	56	16	5	22	8	2	1.111	1.471
B3	-	16	15	46	6	4	-	1	-	182	270
Totaal	7.169	135	147	102	22	9	22	9	2	1.293	8.910
Indicatie	Leeg	A	B	C	D	E	F	G	H	J	Totaal
B1	4.840	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.840
B2	-	53	35	73	4	2	5	-	5	456	633
B3	-	9	3	36	2	1	1	-	-	37	89
Totaal	4.840	62	38	109	6	3	6	-	5	493	5.562

Verklaring beoordeling

B1: Goed beoordeelbaar.

B2: Voldoende beoordeelbaar, maar beperkt door: A, B, C, D, E, F, G, H of J .

B3: Niet beoordeelbaar door: A, B, C, D, E, F, G, H of J (B3 geeft een herhalingsadvies van: op korte termijn, doch niet binnen 6 weken).

De meest frequente oorzaken zijn:

- A veel bloed
- B veel leukocyten
- C (te) weinig epitheelcellen
- D slechte fixatie
- E mechanische beschadiging
- F cytolyse
- G (te) dikke uitstrijk
- H (te) weinig plaveiselepitheelcellen bij veel endocervicale cilindercellen
- J ontbreken van cilindercellen

Obducties

Tabel 14: aantal obducties vergeleken naar inzender.

Jaar	Totaal	ASZ	Beatrix	Huisartsen
2002	179	140	16	23
2003	215	163	39	13
2004	153	114	20	19
2005	140	102	18	20
2006	145	115	17	13
2007	146	108	24	14
2008	110	80	14	16

Tabel 15: Aantal obducties per aanvragend specialisme en ziekenhuis.

2005

Specialisme	Albert Schweitzer	Huisarts	Beatrix	Totaal
Cardiologie	25		2	28
Chirurgie	9		1	13
Dermatologie				2
Gynaecologie	12		5	20
Interne geneeskunde	39		4	43
Internist-nefroloog	2			2
Keel-, Neus en Oorheelkunde				1
Kindergeneeskunde				1
Longziekten	7			7
Maag-, Darm-en Leverziekten	2			2
Neurochirurgie	2			2
Neurologie	3			4
Oogheelkunde			3	5
Orthopedie	1			3
Radiologie			3	5
Urologie				1
#N/B				1
Eindtotaal	102	20	18	140

2006

Specialisme	Albert Schweitzer	Huisarts	Beatrix	Totaal
Cardiologie	23		1	24
Chirurgie	5		1	6
Geriatric	1			1
Gynaecologie	13		4	17
Interne geneeskunde	49		7	46
Internist-nefroloog	2			2
Kindergeneeskunde			1	1
Longziekten	10		3	13
Maag-, Darm-en Leverziekten	6			6
Neurologie	5			5
Reumatologie	1			1
Eindtotaal	115	13	17	145

2007

Specialisme	ASZ	Huisarts	Beatrix	Eindtotaal
Cardiologie	20		5	25
Chirurgie	4		1	5
Geriatric	2			2
Gynaecologie	17		7	24
Interne geneeskunde	40		8	48
Internist-nefroloog	2			2
Keel-, Neus en Oorheelkunde			2	2
Longziekten	8			8
Maag-, Darm-en Leverziekten	5			5
Neurologie	8		1	9
Urologie	2			2
Eindtotaal	108	14	24	146

2008

Specialisme	ASZ	Beatrix	Huisarts	Eindtotaal
Cardiologie	15	4		19
Chirurgie	4			4
Geriatric	1			1
Gynaecologie	9	4		13
Interne Geneeskunde	35	4		39
Internist-nefroloog	5			5
Keel-, Neus en Oorheelkunde		1		1
Kindergeneeskunde		1		1
Longziekten	2			2
Maag-, Darm-en Leverziekten	5			5
Neurologie	4			4
Eindtotaal	80	14	16	110

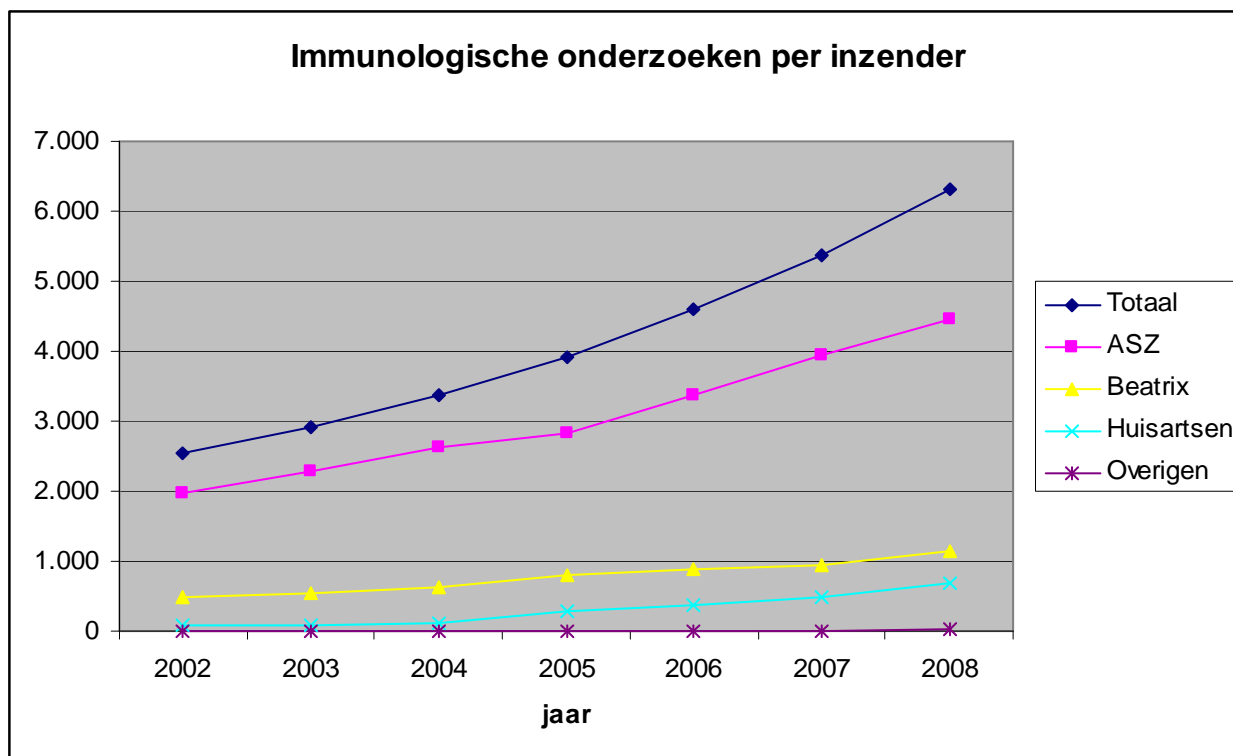
Immunohistochemie

Tabel 16: Immuno-pathologische onderzoeken vergeleken naar inzender.

Jaar	Totaal	ASZ	Beatrix	Huisartsen	Overigen
2002	2.545	1.977	478	80	10
2003	2.913	2.277	539	97	0
2004	3.383	2.632	627	124	0
2005	3.924	2.824	796	299	5
2006	4.608	3.361	883	362	2
2007	5.374	3.938	937	494	5

Per 2008 heeft de invoering van de moleculaire verrichtingscode plaatsgevonden. Tevens is per oktober een nieuwe instelling toegevoegd; het ZBC (Zelfstandig Behandel Centrum).

2008	Totaal	ASZ	Beatrix	Huisarts	ZBC	Research
Immunologisch onderzoek	5.995	4.232	1.082	662	7	12
Moleculair onderzoek	323	233	69	21		
Eindtotaal	6.318	4.465	1.151	683	7	12

Tabel 17: Aantal onderzoeken verdeeld over histologie en cytologie.

Jaar	Totaal	Histologie	Cytologie
2005	3.924	3.696 (94%)	228 (6%)
2006	4.608	4.265 (93%)	343 (7%)
2007	5.374	5.020 (93%)	354 (7%)
2008	6.318	5.953 (94%)	365 (6%)

V Kwaliteitsindicatoren

Doorlooptijden

Gemeten van datum ontvangst materiaal op het PAL tot datum autorisatie.

Doorlooptijden 2005			Nettowerkdagen											
nummer			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	>10	totaal
B	50502	B-nummers	24	142	552	840	864	841	505	349	227	155	312	4811
B	50509	BVO	30	201	586	1028	707	585	884	886	858	740	1838	8343
C	50501	C-nummers	50	1503	1153	641	349	136	63	45	11	10	13	3974
C	50506	Puncties	2	12	18	8	10	3					0	53
S	50508	Secties	25	41	19	9	7	5	1	3	1	2	22	135
T	50501	T-nummers	53	4115	8832	6826	4451	2707	1473	932	586	354	731	31060
	50503	Immuno	16	168	440	594	625	553	461	317	227	159	360	3920

Doorlooptijden 2006			Nettowerkdagen											
nummer			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	>10	totaal
B	50502	B-nummers	126	112	199	195	449	782	816	528	293	218	1200	4908
B	50509	BVO	3	222	214	216	281	671	716	785	838	481	3768	8560
C	50501	C-nummers	897	711	524	690	644	312	134	39	20	22	49	4042
C	50506	Puncties	3	12	5	3	7	5	2					33
S	50508	Secties	48	35	11	10	10	3	5	3	4	1	15	145
T	50501	T-nummers	1543	4590	3637	4405	5278	5034	3109	1365	702	571	2185	32419
	50503	Immuno	42	78	232	284	364	497	673	706	370	227	918	4608

Doorlooptijden 2007			Nettowerkdagen											
nummer			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	>10	totaal
B	50502	B-nummers	12	200	850	1091	1002	667	452	237	161	133	443	5248
B	50503	Immuno					2	2	1	7	5	3	182	202
B	50509	BVO	6	337	912	1373	1146	1459	1091	899	765	418	678	9084
C	50501	C-nummers	27	955	1215	940	524	286	137	86	47	23	119	4359
C	50503	Immuno		1	10	17	33	26	12	15	9	5	24	152
C	50506	Puncties		3	10	5	1		2				0	21
S	50503	Immuno		1	1	3	1	1	1		1	2	45	56
S	50508	Secties	1	4	3	4	2	3	3	3	4	5	114	146
T	50501	T-nummers	13	1088	7049	8183	5997	3659	2271	1456	927	599	2281	33523
T	50503	Immuno		8	154	454	709	665	574	499	347	249	1305	4964

Doorlooptijden 2008			Nettowerkdagen											
nummer			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	>10	totaal
B	50502	B-nummers	332	447	490	546	615	852	741	336	154	127	922	5562
B	50503	Immuno	1						1			1	143	146
B	50509	BVO	667	475	459	779	691	1343	1146	682	644	565	1459	8910
B	50511	Moleculair											17	17
C	50501	C-nummers	1183	692	667	559	317	249	193	68	28	37	315	4308
C	50503	Immuno	2	10	14	22	27	21	26	11	5	8	45	191
C	50506	Puncties	3	2	2	2	1					1	5	16
C	50511	Moleculair	1					2		1		2	5	11
S	50503	Immuno							1	1	1		24	27
S	50508	Secties	5	2		1			6	3	1	1	91	110
T	50501	T-nummers	3244	5205	3717	4449	4236	3952	2823	1447	762	733	5191	35759
T	50503	Immuno	13	174	279	291	430	658	596	366	229	243	2352	5631
T	50511	Moleculair			5	8	10	11	25	9	3	9	215	295

Consulenten extern

Jaar	Aantal consulten extern	Consult concordant	Consult Discordant
2005	236	220	16
2006	166	154	12
2007	239	223	16
2008	337	312	25

Revisies extern

Jaar	Aantal revisies extern	Revisie concordant	Revisie Discordant
2005	264	246	18
2006	285	272	13
2007	392	386	6
2008	466	443	23

Vriescoupe onderzoek

Jaar	Totaal	Definitieve diagnose conform	Discrepantie definitieve diagnose	Uitgestelde diagnose
2005	120	115	0	5
2006	124	118	2	4
2007	86	83	0	3
2008	117	115	2	0

Punctie cytologie

Jaar	Totaal	Geen diagnose door te weinig of slecht materiaal	Follow up conform diagnose	Follow up afwijkend van diagnose	Geen follow up bekend in PALGA
2005	53	12	25	0	16
2006	33	8	18	0	7
2007	21	3	7	0	11
2008	16	4	6	0	6

Cervix cytologie

2005

Aantallen, waarvan in mei-juni 2007 follow-up bekend is.

	Aantal (over 2005)	Nog geen FU bekend op 1-05-07	FU bekend
P5 t/m P9	37	1	36
C6 t/m C9	0	0	0
A4 t/m A8 (A9)	0	0	0

Afwijkende **BVO** cytologie, waarvan follow-up is vastgesteld na minstens 16 maanden follow-up (nrs uit dec 06) en maximaal 28 maanden (nrs uit jan 06).

	Follow-up is cytologie (B nr)*			Follow-up is histologie (T/H nrs)							Totaal
	pap 0	normaal	>pap1*	Geen CIN	CIN1	CIN2	CIN3	Plav.	Adeno.	Maligne, anders	
P5 t/m P9	0	0	1	0	6	3	23	3	0	0	36
C6 t/m C9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A4 t/m A8(9)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

*onder *afwijkende cytologie* in tabel 6 verstaan we *alle* uitslagen hoger dan P1, C2 of A2 ('PAP1'). In serie's B-nrs (bv P2, P1, P2) prevaleert de laatste dan wel de hoogste.

2006

Aantallen, waarvan op 1 okt 2007 follow-up bekend is.

	Aantal (over 2006)	Nog geen FU bekend op 1-10-07	FU bekend
P4 (BVO)	44	3	41
P5 t/m P9 alle B nr's	126	3	123
C4 t/m C5 (BVO)	4	0	4
C6 t/m C9 alle B nr's	2	0	2
A3 (BVO)	0	nvt	nvt
A4 t/m A8 (A9) alle B nr's	43	0	43
B3 alle B nr's	134	15	119

Afwijkende **BVO en/of indicatie** cytologie 2006, waarvan follow-uiteindelijk op 1-10-7.

	Follow-up is cytologie (B nr)*			Follow-up is histologie (T/H nrs)							Totaal
	pap 0	normaal	>pap1*	Geen CIN	CIN1	CIN2	CIN3	Plav.	Adeno.	Maligne, anders	
P4(BVO)	0	6	5	9	10	2	9	0	0	0	41
P5 t/m P9	0	4	3	4	6	30	55	18	2	1	123
C4 t/m C5(BVO)	0	1	0	1	0	0	2	0	0	0	4
C6 t/m C9	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	2
A3 (BVO)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	nvt
A4 t/m A8(9)	0	1	0	15	0	0	0	1	0	26	43
B3	5	98	5	7	1	0	3	0	0	0	119

*onder *afwijkende cytologie* in tabel 6 verstaan we *alle* uitslagen hoger dan P1, C2 of A2 ('PAP1'). In serie's Bnrs (bv P2, P1, P2) prevaleert de *laatste*, tenzij bv een eerdere uitstrijk een hogere afwijking laat zien (mits binnen aanvaardbaar tijdsbestek)

2007

Aantallen, waarvan op 1 okt 2008 follow-up bekend is.

	Aantal (over 2007)	Nog geen FU bekend op 1-10-07	Contact gehad met HA over advies. Geen histo maar info anders (bv besluit vrouw om niet te gaan; andere ziekte, etc)	FU bekend
P4	44	1		43
P5 t/m P9	44	1		43
C4 t/m C5	2	1		1
C6 t/m C9	2			2
A3	0			
A4 t/m A8 (A9)	3	1	1 (overleden)	2
B3	278	55	2	223

vetgedrukt: hiervan moet u een FU percentage van boven de 97% bereiken.

Afwijkende **BVO** cytologie 2007, waarvan follow-uiteindelijk op 1-10-8.

	Follow-up is cytologie (Bnr)*			Follow-up is histologie (T/H nrs)								Totaal
	pap 0	normaal	>pap1*	Geen CIN	CIN1	CIN2	CIN3 [§]	Plav.	Adeno.	Maligne	Anders	
P4		5	3	5	11	10	8	1				43
P5 t/m P9		1		2	3	9	26 w.v 1x AIS	2				43
C4 t/m C5							1 AIS					1
C6 t/m C9						1	1 AIS					2
A3												
A4 t/m A8(9)											2	2
B3	5	214	2	2								223

*onder *afwijkende cytologie* verstaan we *alle* uitslagen hoger dan P1, C2 of A2 ('PAP1'). In serie's Bnrs (bv P2, P1, P2) prevaleert de *laatste*, tenzij bv een eerdere uitstrijk een hogere afwijking laat zien (mits binnen aanvaardbaar tijdsbestek)

[§] Cin3 inclusief AIS (vermeld aantal apart in kolom)

Carcinomen zijn ingedeeld in plaveiselcel- of adenoca. Endometriumcarcinomen worden ingedeeld bij 'maligne anders'. De kolom anders is voor niet-maligniteiten.

2008

Aantallen, waarvan op 1 okt 2009 follow-up bekend is.

	Totaal Aantal over 2008	Geen FU op 1-10-09	Geen FU, reden bekend en/of aanvrager heeft ontvangst uitslag bevestigd.	FU bekend (<i>vul tab 6 in</i>)
P4	40	4		36
P5 t/m P9	44	2		42
C4 t/m C5	2			2
C6 t/m C9	-	-	-	-
A3	-	-	-	-
A4 t/m A8 (A9)	1			1
B3	270	44	3	223

Afwijkende **BVO** cytologie, waarvan follow-up is vastgesteld na minstens 9 maanden follow-up (nrs uit dec 08) tot maximaal 21 maanden (nrs uit jan 08).

	Follow-up is cytologie (B nr)*			Follow-up is histologie (T/H nrs)**							Totaal ***
	pap 0	normaal	>pap1*	Geen CIN	CIN1	CIN2	CIN3	Plav.	Adeno.	Maligne, anders	
P4		5	10	3	6	6	4	2			36
P5 t/m P9					5	9	23	3	1	1	42
C4 t/m C5		1		1							2
C6 t/m C9											-
A3											-
A4 t/m A8(9)		1									1
B3	2	217	1	3							223

*onder >pap1 in tabel 6 verstaan we *alle* uitslagen hoger dan P1, C2 of A2 ('PAP1'). Indien er meerdere Bnrs in de FU zijn, dan prevaleert de hoogste afwijking.

** Bij er meerdere Tnrs in de FU zijn, dan kiest u de meest relevante (de 'meest afwijkende'). Bv bij biopt CIN2 en bij conus CIN3: kies CIN3. Bij T én B nrs, kies T nr.

Carcinomen indelen in plaveiselcel- of adenoca. Alle andere maligniteiten (bv endometriumcarcinomen) bij 'maligne anders' en vermelden.

***: het totaal moet overeenkomen met laatste kolom tabel FU bekend.

VI Lidmaatschappen

Stafliden

T. M. Teune	Orde VVAA VNVA NVvNP (ned.ver.neuropathologie) NVVP Euro-CNS Werkgroep dermatopathologie
A. C. F. Makkus	Nederlandse Vereniging voor Pathologie Commissie Beroepsuitoefening NVVP Commissie Beleids en Accreditatie Zaken CCKL Update Commissie Milieu Handboek Cycle-Systems Lymfomenpanel regio Rotterdam IKR Gynaecopathologie panel regio Rotterdam Kernwerkgroep Gyneacologie IKR Rotterdam Netwerk Pathologen IKR Rotterdam Oncologie Commissie Beatrix ziekenhuis Werkgroep Model Kwaliteitshandboek NVVP
G. van Ingen	Nederlandse Vereniging voor Pathologie Forensisch Medisch Genootschap Nederlandse Vereniging voor Luchtvaartgeneeskunde British Association in Forensic Medicine Aerospace Medical Association International Homicide Investigators Association
J. Krijnen	Vereniging Analisten Pathologie
C. M. Mooy	editorial board: Orbit Oog en Orbita Tumoren Commissie: OOC Ned. Ver V Pathologie: NVVP Eur. Ophthalm Path Soc: EOPS Int Soc Ophthalm Path: ISOP Werkgroep Forensic Pathology (WFP) kinderpathologie
R. J. Heinhuis	Nederlandse Vereniging voor Pathologie Werkgroep kinderpathologie der lage landen Nederlandse werkgroep dermatopathologie PABLO Beroeps Belangen Commissie NVVP
L. A. Noorduyn	European association of hematopathology Nederlandse Vereniging voor Pathologie Comissie beroepsuitoefening NVVP Nederlandse longpathologieclub Lymfoompanel IKR

Analisten

Alle analisten hebben de mogelijkheid lid te worden van de VAP waarbij het PAL de contributie betaald.

Leden VAP:

Hoofd laboratorium:

Maarten Vermeulen.

Cytologie:

Dolf Bakker, Jaap van Dam, Hulya Beyazturk-Gumus, Hans Martens, Astrid Resida, Jildez Unsold.

Histologie:

Ingrid Fatehmohammed, Nahid Ibiagi, Cecile Jansen, Meral Ozgun, Charmaine Slagter- Willemse, Matthijs Uijl, Marleen Wener-Jonker, Jolanda Houten- v.d. Klooster, Arno Damen, Ivar Dijkshoorn, Sander Huigen, Geoffry van Hutten, Dana de Leeuw, Vivienne van der Burgh, Desiree Zeijlmans, Francis Klaverveld, Ana Lopez..

Immunologie:

Adri-Jan Breugelmans, Roel Kroonen, Mariska van der Iusdonk, Cristiana Kaam-Vergouwen.

KAM:

Cees Damsma.

ICT:

Anne-Klaas Miedema.

M. Wener:

Werkgroep Histotechnieken WHT

VII Nascholing

Stafleden

R .J. Heinhuis	Nascholing huisartsen Drechtsteden; Capita selecta	09/01, 09/02, 05/04, 07/09, 10/10-06	
	Business Units, Zermatt	6/10-04-06	
	Pathologendag, , Ede	20-04-06	
	Klinische Neuropathologie, Nijmegen	11/12-05-06,	
	IAP 2006	16/21-09-06	
	Nederlandse werkgroep Dermato-pathologie, Amsterdam	11-12-06	
	Kinderpathologie, Bilthoven	08-12-06	
	1 Jaar Zorgverzekeringswet, Nieuwegein	15-12-06	
	Pathologendag, 10/4/2007, Ede		
	Leergang Management en Organisatie in de gezondheidszorg, VVAA, (6 dagen), Utrecht	8/2 t/m 24/5/2007	
	Molecular diagnostics, Rotterdam	31/5 – 01/06-07	
	ZorgvisieCongres, , Utrecht	21-06-07	
	British Division IAP, Glasgow, UK	3/6-07-07	
	Nederlandse werkgroep Dermato-pathologie, ,Amsterdam	07-12-07	
	Cursus dento-alveolaire pathologie, Utrecht	11/3/2008	
	Diagnostiek van cutane lymfomen, Leiden	27+28-03-08	
	Pathologendagen 2008, , Zeist	22-04-08	
	Cursus klinische neuropathologie, Nijmegen	5+6-06-08	
	Medilex Kwaliteitsbewaking medisch-specialistisch handelen, Utrecht	02-10-08	
	Ontmoetingsdag medici ASz,	28-11-08	
Cursus kinderpathologie, Bilthoven	11-12-08		
G. van Ingen	Pathologendagen, Ede	22-04-05	
	Summer Meeting, British Association in Forensic Medicine, Den Haag.	26-06-05	
	Cursus Cardiovasculaire Pathologie, Maastricht.	5 t/m 7-oktober-05	
	Najaarscursus Infectieuze Pathologie, Amsterdam.	10 en 11-november-05.	
	95th annual meeting of the United States and Canadian Academy of Pathology (USCAP), Atlanta, Georgia, USA	2 t/m 17 februari-06	
	Pathologendagen, NVVP, Ede	21-04-06	
	Themadag Forensische Geneeskunde: het geputrefieerde lijk, Vrije Universiteit BrusselSymposium	29-04-06	
	Juridische grensvlakken van deklinische(obductie)pathologie	26-10-06	
	Nederlands Forensisch Instituut		
	Workshop Gastro-oesophageal Pathology, AMC Amsterdam	03-11-06	
	IKR Netwerkdag Pathologen, Zwijndrecht	28-11-06	
	11e Landelijke Cursus Kinderpathologie: kinderpathologie voor de alledaagse praktijk, NVVP/WKPLL, Bilthoven	08-12-06	
	Afscheidssymposium G. van Ingen, Nedelands Forensisch Instituut, Den Haag.	01-03- 07	
	USCAP annual meeting, San Diego, CA, USA.	23-30 maart-07	
	Pathologendagen, Ede.	11-04-07	
	Symposium autopsy pathology: new challenges, Rotterdam.	13-07-07	
	Workshop gastrointestinale pathologie, Maastricht.	4-5 oktober-07	
	Refereeravond Josephine Nefkens Instituut, Rotterdam.	20-11-07	
	Refereeravond, Josephine Nefkens Instituut Rotterdam.	08-01-08	
	Seminar postmortem imaging. Nederlands Forensisch Instituut, Den Haag.	21-01-08	
	First Belgian week of pathology, Gent.	12-14 maart-08	
	Bijeenkomst Werkgroep Forensisch Medische Wetenschappen der Lage Landen, Antwerpen.	29-05-08	
	Regionale coupeavond, Josephine Nefkens Instituut, Rotterdam.	10-06-08	
	Bijeenkomst IKR werkgroep gynaecopathologie, Daniel Den Hoed Kliniek, Rotterdam.	07-10-08	
	Lagerhuisdebat pathologie, Amsterdam.	18-08-08	
	Refereeravond, Josephine Nefkens Instituut Rotterdam.	30-10-08	
	Nascholingsmiddag & avond NVVP, Rotterdam.	28-11-08	
	Landelijke cursus kinderpathologie, Bilthoven.	19-12-08	
	J. Krijnen	Regionaal Leverpanel Rotterdam(2)	17-01-05
		Diner pensant Rotterdam	21-02-05
Regionale refereeravond Rotterdam		15-03-05	
Regionaal levepanel Rotterdam		21-03-05	
Regionaal leverpanel Rotterdam		18-04-05	

	Diner pensant Rotterdam	18-04-05
	NVVP pathologendagen, Ede	22-04-05
	Regionaal leverpanel Rotterdam	20-06-05
	Regionaal leverpanel Rotterdam	15-08-05
	20 th European congress of pathology (update in pathology, Parijs.	03-09 t/m 08-09-05
	Diner pensant Rotterdam	12-09-05
	Regionaal leverpanel Rotterdam	19-09-05
	Regionaal leverpanel Rotterdam	17-10-05
	Regionaal leverpanel Rotterdam	19-12-05
	Regionaal Leverpanel, Rotterdam	13-02-06
	Diner pensant, Rotterdam	13-02-06
	Regionaal leverpanel, Rotterdam	10-04-06
	NVVP pathologendag, Ede	21-04-06
	Liver and pancreas pathology, Eger	01-03 juni 06
	Landelijke bijeenkomst prostaatcarcinoom, Utrecht	18-10-06
	Symposium on breast pathology, Londen	24 en 25 november 06
	WKPLL kinderpathologie voor de alledaagse praktijk, Bilthoven	7-12-06
	Casus presntatie bij Combined meeting British pulmonary pathology club / Nederlandse longpathologenclub Maastricht	20-04-07
	Infectie, Vasculitis en gerelateerde vaatafwijkingen in de long. Zomercursus lonpathologie VU	21-06-07
	Longcarcinoom. BOP cursus oncologie Papendal.	25/6-07
	Inleiding immunohistochemische technieken BOP cursus immunologie en ontsteking. Groningen	30/11/07
A. F. C Makkus	NvvP dagen Ede	22-04-05
	20th European Congress of Pathology Parijs	2005
	Werkgroepdag gynaecologische tumoren IKR, Rotterdam	2005
	Werkgroepdag pathologie IKR, Zwijndrecht,	2005
C. M. Mooy	Regionale refereeravonden en coupe avonden	
	NFI: Refereeravond; "het grensgebied belicht"	15-02-05
	Ned Ver V Pathologie:	21-22 april 05
	Praag: European Ophthalmic Pathology Society:	4-7 juni 05
	8 th congress of Neuropathology, AMC Amsterdam	26-06-05
	Annecy: Fourth Biennal Symposium Pulmonary Pathology Society;	14-16 juni 05
	short course huidpathologie NvvP	29-09-05
	Longdag CWZ Nijmegen	14-10-05
	Cursus Infectieuze Pathologie VUmc Amsterdam	10-11 november 05
	London-UK: British Association Ophthalmic Pathology	6,7 april 06
	Ede Wageningen: Ned Ver V Pathologie	20,21 april 06
	Symposium on soft tissue and bone pathology UMC Utrecht	12-05-06
	Combined meeting of the VZS &EOPS New York 2006	8 -11 juni 06
	Juridische grensvlakken van de klinische (obductie) pathologie NFI	26-10-06
	IKR-netwerkdag pathologen Zwijndrecht: "klinisch relevant of hobbyisme"	28-11-06
L. A. Noorduyt	Pathologendagen Ede	10+11 april '07
	Combined meeting British pulmonary pathology club / Nederlandse longpathologenclub Maastricht	20-04-07
	Tweede Nederlandse hematologiecongres Papendal.	23-01-09
	Zomercursus lonpathologie VU	24+25-01-08
	Pathologendagen Zeist	22-04-08
	EAHP meeting Bordeaux	20+25-09-08
	Lymfoompanel IKR en IKA	2007 en 2008
	Longcoupeclub Zwolle	2007 en 2008
	Coupe avond EMC	2007
	Coupe avond VU	2008
T. M. Teune	Werkgroep Dermatopathologie VU 22e slide seminar	7-1-05
	8th Giessener Dermatohistologisches Kolloquium Giessen Duitsland	4-6 maart 05
	Pathologendagen NVVP Ede	22-04-05
	Amsterdamse Zomercursus Infectieuze Pathologie	23-06-05
	8th European Congress of Neuropathology	26-28 juni 05
	Symposium Neurodegeneratieve Ziekten Enschede	16-11-05

Regionale coupeclub 2005 : 5x	29-31 maart 06
Euro-CNS Oxford	12-12 mei 06
Klinische Neuropathologie Nijmegen	17-19 mei 06
1 ^e Doorwerth conferentie	3-5 april 06
Zomercursus Nierpathologie	16-21 september 06
IAP Montreal	26-10-06
Juridische grensvlakken van de klinische obductie pathologie	
11 ^e landelijke cursus kinderpathologie	7-12-06
Diagnostiek van cutane lymfomen	2007
10th EURO-CNS course: Leukoencephalopathies	2007
EURO-CNS course: Neurodegenerative diseases	2007
Workshop Gastrointestinale pathologie	2007
Joint Meeting British Division of IAP and Pathological Society Glasgow Minisymposium Dermatopathologie	2007
12 ^e Landelijke cursus Kinderpathologie	2008
Practical clinical, radiological and pathological diagnosis of skeletal tumours	2008
Cursus Mammopathologie	2008
Pathologendagen NVVP	2008
Seminar Post Mortem imaging	2008
Fertiliteit, zwangerschap en kanker bijeenkomst IKR	2008
66 ^e Oncologiedag Goedaardige Hersentumoren	2008

P. W. Westenend

Algemene na- en bijscholing medisch specialisten.	
Teach-the-Teacher	01-02-07
IKR regiobijeenkomst Longtumoren	05-11-07
Daniel den Hoed Symposium	30-11-07
Facing a new era of cervical cancer prevention (ID nummer: 9534) Amsterdam	16-01-08
Congres European Breast Cancer Conference 6 Berlijn	15-19 april 2008
IKR regiobijeenkomst Erfelijke tumoren	09-09-08
XIV Meeting of the European Association for Hematopathology Bordeaux	25-09-08
Lagerhuisdebat Pathologie	07-10-08
IKR regiobijeenkomst wg Mammatumoren	04-11-08

Laboratorium

M. Vermeulen	9 ^e symposium SBO oost Workshop procesanalyse, Kerteza training en opleiding. Postbachelor opleiding "Finance for non-financials", Avans plus	12-11-07 6,13,20 maart-'08 sept-dec '08
Histologie:		
S. H. Bresser	VAP thema congres "Mammadiagnostiek" Het nieuwe leren PGO onderwijs	20-09-05 Mei-juni 05
C. Damsma	Cursus KAM coördinator Etikettering van gevaarlijke vloeistoffen en afvalstoffen, Cycle Systems Workshop PGS 15.5, Cycle Systems	24-04-05 15-11-07 11-12-07
I. Dijkshoorn	Scholingsprogramma Scheikunde en Histotechniek, basiskennis t.b.v. het werken op een histologisch lab, Hogeschool Leiden.	sept-dec '08
S. Huigen	VAP congres ontkalken	08-10-08
G. M. W. van Hutten	Etikettering van gevaarlijke vloeistoffen en afvalstoffen, Cycle Systems	12-12-08
N. Ilbigi	Cursus A stagebegeleiding NVML Cursus Nederlands voor buitenlanders, NHA.	18-12-06
C. Jansen	Cursus stagebegeleiding, VAPRO. Histotechniek voor beginners PH1298 HSLeiden	4-11-18 nov '08 jan-mei '08
D. de Leeuw	Scholingsprogramma Scheikunde en Histotechniek, basiskennis t.b.v. het werken op een histologisch lab, Hogeschool Leiden.	sept-dec '08
M. Ozgun - Tikiz	Histotechniek voor beginners PH1298 HSLeiden kleuringen in de pathologie. Hogeschool Leiden Cursus pathologie, Hogeschool Leiden.	oktober '06 – april '07 maart-april '07 okt-dec '08
M. Uijl	SKKP dag Histotechniek voor beginners PH1298 HSLeiden	december '07 jan-mei '08
M. Wener - Jonker	Meewerkend leidinggevende, NVML Etikettering van gevaarlijke vloeistoffen en afvalstoffen, Cycle Systems Workshop PGS 15.5, Cycle Systems Wergroep histotechnieken	15-11-07 11-12-07 27-11-08
Immunologie:		
A. J. C. M. Breugelmans	Corbett Research CAS1200 training Rotorgene 6000 EasyMAG training QPCR workshop WIHC congres Huiden Basiscursus Moleculaire Biologie, Hogeschool Leiden WIHC congres gynaecopathologie The Course molecular Diagnostics, Erasmus MC In Situ Hybridisatie in de praktijk, Hogeschool Leiden Herhalingscursus BHV Scholingsdag moleculaire biologie door Bio Merrieux Najaarscongres WIHC, lever.	05-09-06 05-11-06 19-07-06 12-06-06 18/19-04-05 9-10 mei '07 12-10-07 5-7 november '07 11-12-07 23-10-08 22-10-08
C. van Kaam - Vergouwen	Cursus markers en panels in de tumordiagnostiek, Hogeschool Leiden.	maart-april '08
J. R. Kroonen	Corbett Research CAS1200 training Rotorgene 6000 EasyMAG training QPCR workshop WIHC congres urinestelsel WIHC congres Huiden	05-09-06 05-11-06 19-07-06 12-06-06 17-18-04-05 18/19-04-05

	Herhaling BHV medisch/brandtechnisch	30-11-05
	Basiscursus Moleculaire Biologie, Hogeschool Leiden	
	WIHC congres gynaecopathologie	9-10 mei '07
	The Course molecular Diagnostics, Erasmus MC	12-10-07
	In Situ hybridisatie in de praktijk, Hogeschool Leiden	5-7 november '07
	Herhalingscursus BHV	11-12-07
	Najaarscongres WIHC, lever.	22-10-08
	Werkgroep moleculaire pathologie	18-12-08
M. P. van der Lusdonk	VAP thema congres "Mammadiagnostiek"	20-09-05
	Diagnostiek van histologische kleuringen	Maart/April 05
	WIHC congres gynaecopathologie	9-10 mei '07
	In Situ Hybridisatie in de praktijk, Hogeschool Leiden	5-7 november '07
	Cursus introductie tot de polymerase chain reaction, Hogeschool Leiden.	28-31 jan '08
 <u>Cytologie:</u>		
D. K. A. Bakkers	VAP thema congres "Mammadiagnostiek"	20-09-05
	9 ^e symposium SBO oost	12-11-07
	International cytology congress in Noorwegen.	15-18 juni '08
J. L. van Dam	Training Sputum Processing Galaxo Smithkline bv	19-04-05
	Baarmoederhalskanker evaluatie regio Oost	25-11-04
	International congress on clinical cytology, Madrid	14-17 oktober '07
H. Gumus - Beyazturk	32nd european congress of cytology	01-04-06
	Cursus punctie cytology te AMC Amsterdam	01-04-05
J. A. Martens	BTC congres Parijs	8-09-05
	VAPRO dag stagebegeleiders	06-03-08
K. Panis	International cytology congress in Noorwegen.	15-18 juni '08
A. Resida	International congress on clinical cytology, Madrid	14-17 oktober '07
	"cytologie aan zee", workshop mamma en liquor.	20-10-08
	Cursus glandulaire afwijkingen (klinipath)	11-06-08
J. Unsold	32nd european congress of cytology	01-04-06
	Cursus punctie cytology te AMC Amsterdam	01-04-05
 <u>ICT:</u>		
D. K. A. Bakkers	Cursus MSEL, supporting users running the Microsoft Windows XP operating system, Twice ict.	20-02-08

Secretariaat:

Palga-cursus alg-scripts gevolgd door:

K. Buijtenhek, R. Schutte, I. Wesdorp, M. Hendriks - Kramer en N. T. Balochie

VIII Kwaliteit

CCKL

In augustus 2004 werden aan CCKL documenten opgestuurd voor een beoordelingsonderzoek in verband met accreditatie. Door problemen bij CCKL heeft het tot 24 januari 2006 geduurd voordat dat beoordelingsonderzoek ter plaats kon worden uitgevoerd. Op 31 mei 2006 ontvingen wij de rapportage van dat onderzoek, waarin stond dat er heel veel tekortkomingen waren geconstateerd, maar dat we na het maken van veel huiswerk in de vorm van het aanpassen of opstellen van documenten toch voor accreditatie in aanmerking zouden kunnen komen. Dit huiswerk is eind 2006 opgestuurd naar CCKL. Mede door de overgang van de 3^e Praktijkrichtlijn, waarop ons systeem was gebaseerd, naar de 4^e Praktijkrichtlijn in 2005 heeft CCKL besloten de accreditatie niet te verlenen. Na de verbouwing en het aanpassen van de documenten aan de nieuwe Praktijkrichtlijn en de nieuwe situatie, verbouwing en implementatie van nieuwe technieken, zal opnieuw een aanvraag voor accreditatie bij CCKL worden ingediend.

Interne Audits

In deze periode zijn een groot aantal interne audits gehouden, tien per jaar. Per jaar is het hele kwaliteitshandboek beoordeeld en per drie jaar alle analytische aspecten. Bij deze audits zijn slechts kleinere tekortkomingen aangetroffen, die door aanpassen van werkwijze of door aanpassen of opstellen van documenten zijn opgeheven

Rondzendingen

Er werd deelgenomen aan rondzendingen georganiseerd door de SSKP (Stichting Kwaliteitsbewaking Klinische Pathologie); deze rondzendingen besloegen het gehele werkterrein van het laboratorium. Bij deze rondzendingen werd over het algemeen voldoende tot maximaal gescoord. De enkele onvoldoende werd opgeheven door het kleurvoorschrift aan te passen. Eind 2008 is besloten ook deel te nemen in de rondzendingen van NordiQC, een organisatie die zich bezig houdt met kwaliteitsrondzendingen op immunologisch gebied.

IX Wetenschappelijke activiteiten

Publicaties

1. Aagje G. Bais, Sjarlot Kooi, **Thea Teune**, Patricia C Ewing, Anca C Ansink Lymphoepithelioma-like carcinoma of the uterine cervix: Absence of Epstein-Barr virus, but presence of a multiple human papillomavirus infection Gynecologic Oncology 2005, 97, 716-718.
2. J.L.Boormans, W.L.E.M.Hesp, **T. M. Teune** and P.W.Plaisier Carcinoma of the sigmoid presenting as a right inguinal hernia. Hernia, 2005, 17, 1-4
3. Boormans JL, Hesp WL, **Teune TM**, Plaisier PW, Carcinoma of the sigmoid presenting as a right inguinal hernia. Hernia, 2006 Mar;10(1):93-6.
4. Steunebrink M. Schnater JM. **Van Ingen G**. Vegt PA. Plaisier PW. Bilateral axillary metastases of an occult breast carcinoma: report of a case with review of the literature. Breast 14: 165-168 (2005).
5. Kilic E, Stijnen T, de Jong PT, **Mooy CM**, Eijkenboom WM, Ringens PJ, Luyten GP: Reduced Melanoma-Related Mortality in Uveal Melanoma by Preenucleation Radiotherapy. Arch Ophthalmol. 2005 Oct;123(10):1363-1367.
6. Kilic E, Naus NC, van Gils W, Klaver CC, van Til ME, Verbiest MM, Stijnen T, **Mooy CM**, Paridaens D, Beverloo HB, Luyten GP, de Klein A. Concurrent loss of chromosome arm 1p and chromosome 3 predicts a decreased disease-free survival in uveal melanoma patients. Invest Ophthalmol Vis Sci. 2005 Jul;46(7):2253-7.
7. Mensink HW, **Mooy, CM**, Paridaens D. In situ adenocarcinoom ex pleiomorphic adenoma of the lacrimal gland. Clin Exp Ophthalmol 2005;33: (in press)
8. Abstract: ARVO: may 2005: Misotten TO., Verjans GMGM, Langerak AW, van Esser JWJ, Baarsma GS, **Mooy CM**. Epstein-Barr virus associated acute retinal necrosis in a patient with non-Hodgkin Lymphoma.
9. La Heij EC, Dieudonne SC, **Mooy CM**, Dideren RMH, Liem ATA, van Suylen RJ, Hendrikse F. Immunohistochemical analysis of the peeled internal membrane .
10. Kilic E, van Gils W, Lodder E, Beverloo HB, van Til ME, **Mooy CM**, Paridaens D, de Klein A, Luyten GP. Clinical and cytogenetic analyses in uveal melanoma. Invest Ophthalmol Vis Sci. 2006 Sep;47(9):3703-7.
11. de Jong PT, **Mooy CM**, Stoter G, Eijkenboom WM, Luyten GP. Late-onset retinoblastoma in a well-functioning fellow eye. Ophthalmology. 2006 Jun;113(6):1040-4. Epub 2006 May 2.
12. Maaijwee KJM, van Meurs JC, Kirchhof B, **Mooy CM**, Mackiewicz J, Kobuch K, Jousssen AM: Histological evidence for revascularization of an autologous RPE-choroid graft in the pig. Br J Ophthalmol 2006, 20 sept
13. Boek: Oncologie: hoofdstuk 29: 8e heriene druk. **C.M.Mooy**, G.P.M. Luyten, A.D.A. Paridaens Tumoren van de oogleden, ogen en orbita

14. Damhuis RA, Schutte PR, Varin OC, van den Berg PM, **Heinhuis RJ**, Plaisier PW., Poor results after surgery for bronchioloalveolar carcinoma. *Eur J Surg Oncol*. 2006 Jun;32(5): 573-6.
15. Boormans JL, Lutter R, Out TA, **Noorduyn LA**, Jonker RE. Cytotoxic CD8+ effector T cells in the lungs of smokers are related to the severity of airflow limitation. *Am J Respir Crit Care Med* 177 (suppl), A875. 2008.
Ref Type: Abstract
16. Boorsma M, Lutter R, **Noorduyn LA**, Out TA, Janssen HM, Jonker RE. Small airways granzyme B⁺ cytotoxic CD8⁺ T cells and sputum granzyme B content relate to severity of airflow limitation in smokers. In: Boorsma M. Inflammation in chronic obstructive pulmonary disease:its assessment and the effects of corticosteroids. 2008. p. 145-59.
17. Brandenburg JJ, de J, V, Oostenbroek RJ, **Westenend PJ**, Frenay HM, Hesp WL, et al. Splenectomie in een groot algemeen ziekenhuis: vaak iatrogeen letsel als oorzaak, veel complicaties tot gevolg; naleving postoperatieve richtlijnen voor vaccinatie en profylaxe gebrekkig. *Ned Tijdschr Geneesk* 2008 May 17;152(20):1164-8.
18. de Weerd S, **Westenend PJ**, Kooi SG. Cervical cancer in 2 women with a Mirena(R)-pitfalls in the assessment of irregular bleeding: a case series. *Cases J* 2008;1(1):62.
19. Gilissen F, Oostenbroek R, Storm R, **Westenend P**, Plaisier P. Prevention of futile sentinel node procedures in breast cancer: Ultrasonography of the axilla and fine-needle aspiration cytology are obligatory. *Eur J Surg Oncol* 2007 Sep 8.
20. Herfkens HF, **Westenend PJ**, Oostenbroek RJ. Mammazorg in goede banen. *Medisch Contact* 2007 Nov 2;(44):1820-3.
21. **Krijnen JL, Westenend PJ**. Gastric cancer in breast cancer patients is often metastatic disease. Abstractbook EBCC 6 . 2008.
Ref Type: Unpublished Work
22. Lindstedt EW, Hafezi F, Veckeneer MA, **Mooy CM**, Paridaens D. [Orbital inflammation due to intraocular malignant melanoma]. *Klin Monatsbl Augenheilkd* 2008 Oct;225(10):888-9.
23. Maaijwee KJ, van Meurs JC, Kirchhof B, **Mooy CM**, Fischer JH, Mackiewicz J, et al. Histological evidence for revascularisation of an autologous retinal pigment epithelium--choroid graft in the pig. *Br J Ophthalmol* 2007 Apr;91(4):546-50.
24. Rub U, Brunt ER, Seidel K, Gierga K, **Mooy CM**, Kettner M, et al. Spinocerebellar ataxia type 7 (SCA7): widespread brain damage in an adult-onset patient with progressive visual impairments in comparison with an adult-onset patient without visual impairments. *Neuropathol Appl Neurobiol* 2007 Oct 26.
25. Schoneveld JM, Hesp WL, **Teune TM**. Parotid metastasis from a gastroesophageal carcinoma: report of a case. *Dig Surg* 2007;24(1):68-9.
26. Schonhuth CP, Bosman HG, van d, V, **Krijnen JL**, Plaisier PW. Open biopsy: the ultimate test for pulmonary embolism. *Neth J Med* 2007 Jul;65(7):267-9.
27. Schreve MA, Prette JF, **Kuizinga MC**, de Vries RA, Schutte PR, Plaisier PW. Het parathyroidcystadenoom. *Ned Tijdschr Heelkunde* 2008 Aug 20;17:77-9.
28. Schuerman FA, Griese M, Gille JP, Brasch F, **Noorduyn LA**, van Kaam AH. Surfactant protein B deficiency caused by a novel mutation involving multiple exons of the SP-B gene. *Eur J Med Res* 2008 Jun 24;13(6):281-6.
29. Ter Borg PP, **Westenend PP**, Hesp FW, van der Straaten FF, van d, V, Honkoop PP. A solitary Peutz-Jeghers type polyp in the jejunum of a 19 year-old male. *Cases J* 2008;1(1):68.
30. van Casteren NJ, Boellaard WP, Dohle GR, Weber RF, **Kuizinga MC**, Stoop H, et al. Heterogeneous distribution of ITGCNU in an adult testis: consequences for biopsy-based diagnosis. *Int J Surg Pathol* 2008 Jan;16(1):21-4.
31. van de Wetering MD, Taminiau JAJM, **Noorduyn LA**, van Rijn RR, Aronson DC. Pancreticoblastoom. Een zeldzame tumor bij kinderen. *Ned Tijdschr Oncol* 2007;4:31-5.
32. van Gils M.J., **Westenend PJ**, Lange JF, Bakker J, Plaisier PW. Wat te doen met de asymptomatische miltcyste? *Ned Tijdschr Heelkunde* 2008;17(9):353-5.
33. van Hest NA, Smit F, Baars HW, De VG, De Haas PE, **Westenend PJ**, et al. Completeness of notification of tuberculosis in The Netherlands: how reliable is record-linkage and capture-recapture analysis? *Epidemiol Infect* 2007 Aug;135(6):1021-9.
34. **Westenend PJ**, Storm R, Oostenbroek RJ. Gynecomastia. *N Engl J Med* 2007 Dec 20;357(25):2636-7.

35. **Westenend PJ**, Reedijk AMJ, Damhuis RA. Interlaboratory variation in the results of Her2 testing in a population-based series of breast cancer patients. Abstractbook EBCC 6 . 2008.
Ref Type: Unpublished Work
36. **Westenend PJ**, Reedijk AMJ, Damhuis RA. Laboratorium verschillen voor de Her2 receptorbepaling in mammacarcinoom in de IKR regio. Abstractboek NVVP . 2007.
Ref Type: Abstract
37. Westerman BA, Breuer RH, Poutsma A, Chhatta A, **Noorduyn LA**, Koolen MG, et al. Basic helix-loop-helix transcription factor profiling of lung tumors shows aberrant expression of the proneural gene atonal homolog 1 (ATOH1, HATH1, MATH1) in neuroendocrine tumors. Int J Biol Markers 2007 Apr;22(2):114-23.
38. Zonderland HM, Tuut MK, den Heeten GJ, Asperen CJ, de Bock GH, Rutgers EJ, **Westenend PJ** et al. Richtlijn 'Screening en diagnostiek van het mammacarcinoom' (herziening). Ned Tijdschr Geneeskd 2008 Oct 25;152(43):2336-9.

Voordrachten

A. F. C. Makkus

- Herziane CCKL Praktijkrichtlijn & de pathologie. Gooi Noord & Eindhoven 25 januari en 21 februari 2005

G. van Ingen

- Autopsy procedures in aircraft accident investigation. European Air Group, Madrid, 19-5-2005.
- Identification and mass identification. European Air Group, Madrid, 20-5-2005.
- Identificatie bij rampen. PAOG cursus Urgentiegeneeskunde en de dood, VU Amsterdam. 16 februari 2007
- The pathologist's role in aircraft accident investigation. Belg. Ver. voor Luchtvaartgeneeskunde, Brussel. 10 maart 2007

C. M. Mooy

- 5 juni:Praag: European Ophthalmic Pathology Society: Fishtank granuloma of the cornea
- 26 juni: 8th congress of neuropathology, AMC, Amsterdam: "The role of the ophthalmic pathologist in NAI"
- 6-7 april. London: British Association Ophthalmic Pathology:
- 6 april: *CM Mooy*: EBV-related acute retinal necrosis
- 19 mei 2006: Nascholing: Endophthalmitis na scheidingsoperatie. Erasmus Medisch Centrum, Rotterdam:
C. M. Mooy: Pathogenese van endophthalmitis na scheidingsoperatie: Pathogenese van endophthalmitis na scheidingsoperatie.
- Combined meeting of the VZS & EOPS, New York, NYC 2006: june 8-11.
- 9 June *Mooy CM*: "Ocular findings in Spino-Cerebellar Ataxia (SCA)7"
- 26 oktober 2006: Juridische grensvlakken van de klinische (obductie)pathologie:
casus 3: plotse onbegrepen dood bij een baby

L. A .Noorduyn

- Casus presentatie bij Combined meeting British pulmonary pathology club / Nederlandse longpathologenclub 20/4 Maastricht
- Infectie, Vasculitis en gerelateerde vaatafwijkingen in de long. Zomercursus Ionpathologie VU 21/6.
- Longcarcinoom. BOP cursus oncologie Papendal. 25/6
- Inleiding immunohistochemische technieken BOP cursus immunologie en ontsteking. Groningen 30/11
- Infectie, Vasculitis en gerelateerde vaatafwijkingen in de long. Zomercursus Ionpathologie VU 24/1.
- Longcarcinoom. BOP cursus oncologie Papendal. 8/10
- Inleiding immunohistochemische technieken BOP cursus immunologie en ontsteking. Groningen 14/11
- Prestatie indicatoren in de pathologie. CBU avond NVVP Utrecht. 18/11

P. W. Westenend

- Voordracht op CBO bijeenkomst screening en diagnostiek van het mammacarcinoom 21-06-07.
- Poster presentatie European Breast Cancer Conference 6 Berlijn 15-19 april 2008
- Naar een nieuwe classificatie van borstkanker. IKR bijeenkomst wg mammatumoren 04-11-08.

R. J. Heinhuis

- Baarmoederhalsuitstrijkje en HPV, Zwijndrecht 2006.

Onderwijs

A. Noorduyn

Organisatie en geven cursus:

- LPAV cursus interstitiele longafwijkingen Utrecht 22/11/08